SBORNÍK TRAMPSKÉ LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

TRAPSAVEC 50

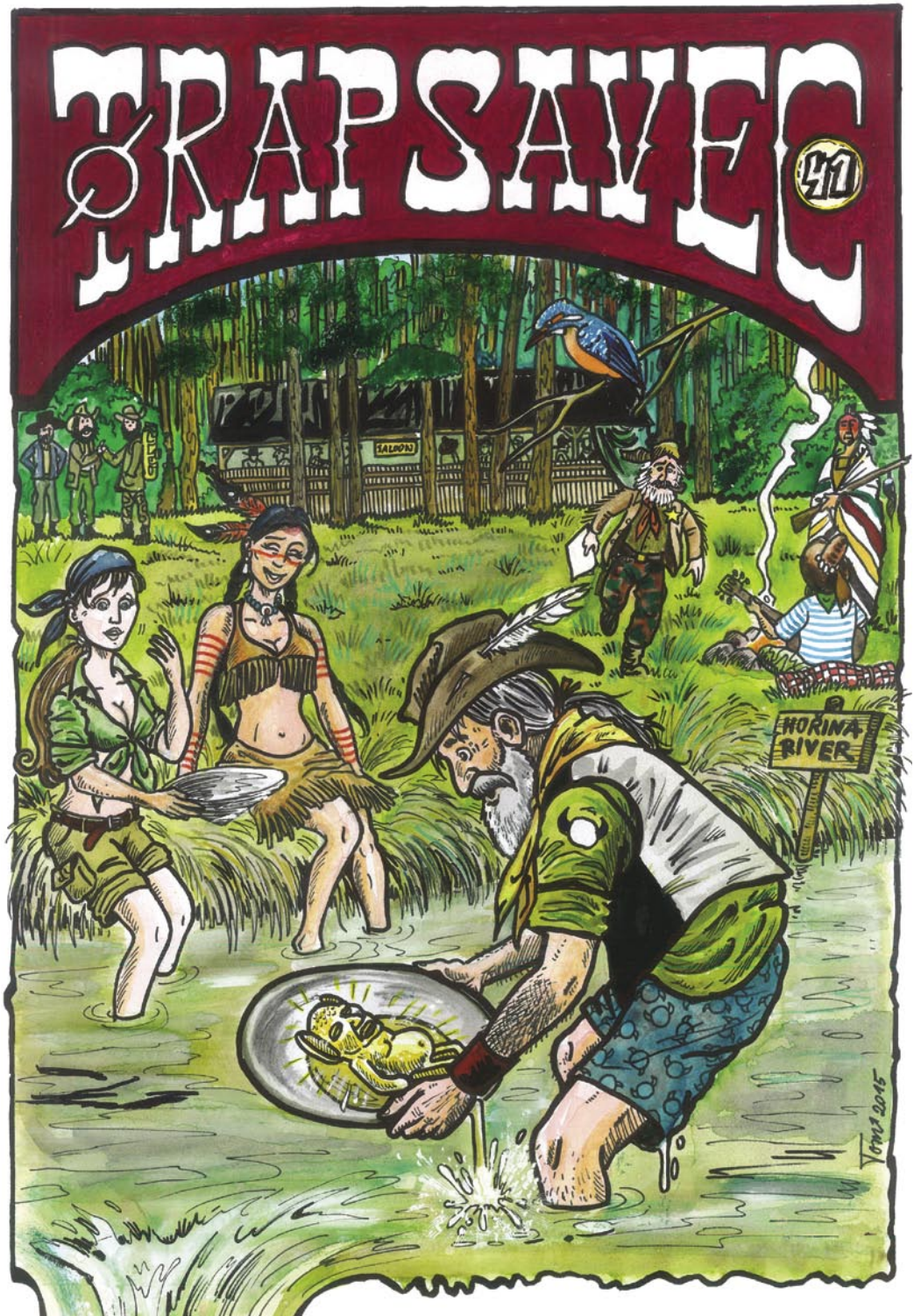

Pavel Komárek – Komár: Trampské drobotině
TRASA, 1. místo v kategorii Trampská grafika

Filip Dušejovský - Will: Soumrak nad Oupoří
TRASA, 1. místo v kategorii Zbytek světa

Tak 41. ročník Trapsavce, kterým soutěž vstoupila do pátého desetiletí, skončil. Byl to první ročník, při jehož organizování jsem osaměl. Přiznám se, že jsem měl trochu obavy, jak to všechno dopadne, jestli se sejde dost příspěvků, jestli najdu a budu schopen zařídit místo pro konání ohně, jestli... No, je toho hodně. Nakonec to vypadá, že se to podařilo, alespoň do doby, kdy píši tuto předmluvu, to jest krátce po porotě. V této chvíli nemohu tušit, jak dopadl oheň, jestli nám přálo počasí a jestli všechno klaplo. Ale snad jo a vy, kteří právě otevíráte tento sborník a čtete jej, jste spokojeni.

Letos se sešlo za poslední roky rekordních 235 příspěvků od rovného 100 autorů. Je to výsledek, který mne potěšil, jediné, co se zatím nepodařilo podle mých představ, byla účast v kategorii do 23 let, která nepřekonala v tomto ohledu velmi úspěšný ročník 2013. Tady se bude muset ještě zapracovat na propagaci. Pokud někdo můžete v tomto ohledu pomoci, udělejte to. Děkuji.

Psal jsem, že jsem osaměl coby organizátor, ale ona to není tak docela pravda. Našlo se dost lidiček, co mi pomohli a pomáhají a bez nichž bych to nezvládal. Musím jim proto poděkovat a i když si určitě nevzpomenu na všechny, na některé ano. Děkuji Tonymu za propagaci v Puchejři a Trampském magazínu i za zajištění tisku sborníku, stejně tak za námět na titulku tohoto sborníku, děkuji Mirkovi Valinovi za kontrolu evidence zaslaných příspěvků, Jeňýkovi za pomoc při zajištění místa pro oheň, Hadžimu za zajištění tisku Miniatur, Tomu Zvědělíkovi za nakreslení titulky, Šlápimu za zalomení sborníku, Šemíkovi a Velkému Drakovi za camrátka, Dany, že se mnou má doma trpělivost, když se náš dům proměňuje tu v knihařství, tu v truhlárnu, aby se vzápětí stal slévárnou při výrobě cen. Děkuji tímto všem, kdo mi pomohli s přípravou ohně, i když teď, když to píši, ještě nevím, kdo všechno to bude. A děkuji samozřejmě porotě za rozhodování a trpělivost při četbě tak velkého množství příspěvků i autorům, za jejich tvůrčí úsilí a odvahu jít s kůží na trh.

Jak vidno, Trapsavec není práce jen pro jednoho. I proto teď hledám další nadšence, kteří by do toho šli – organizátory, šikovné ruce, ilustrátory. Uvidíme, jak se to podaří. A uvidíme to už brzo, ve 42. ročníku, který začíná právě teď.

Hafran

Letošní příspěvky hodnotila porota ve složení:

Věra Náhlíková - Strunka
Eva Obůrková - Šklíba
Jindřich Kout - Fáfa
Jaroslav Šlejmar - Kutloch
Michael Antony - Tony

Letos nám nepřibyl žádný nový oldpsavec.

VÝSLEDKY 41. ROČNÍKU LITERÁRNÍ SOUTĚŽE TRAPSAVEC

Zlatý Trapsavec
Esemeska - Jan Frána - Hafran / (Plzeň)

Próza do 23 let
1. místo + Malý Trapsavec - Džihád
- Lukáš Frána - Luky / (Plzeň)
2. místo - Za vším hledej qětinu
- Filip Jalal - Brouk / (České Budějovice)
3. místo - Volnomyslné přírodní deníky
- Karolína Tauberová / (Plzeň)

Poezie do 23 let
1. místo - Večerní dálka
- Alexandra Fraňková / (Praha)
2. místo - Pamětnice
- Anna Rudlofová - Andy / (Plzeň)

Próza nad 23 let
1. místo - Vodácký placebo efekt
- Václav Mišik / (Slaný)
2. místo - Les je náš
- Tomáš Racek - Tom / (Praha)
3. místo - Ještě Jednou
- Tomáš Racek - Tom / (Praha)
3. místo - Barvínek
- Tomáš Daněk / (Praha)

Poezie nad 23 let
1. místo - Sonetový věnec
- Pavel Březenský / (Louny)
2. místo - Seš velkej kluk
- Jiří Černohlávek - Qasinka / (Praha)
2. místo - Touha
- Tomáš Mareček - Kiwi / (Kuřim)
3. místo - Toulavej bacil
- Olga Kodetová - Brepta / (Unhošť)
3. místo - Podzim pod Týřovem
- Monika Pokorná - Cinta / (Rakovník)

Próza Oldpsavci
1. místo - Někdo
- Jan Valeš - Jeňýk / (Holýšov)
2. místo - Pád Alamutu
- Jan Pohunek - Přebral / (Praha)
3. místo - Katrena z Lazov
- Viera Večeřová - Ribana / (Jeseník)
3. místo - Boj o camp
- Jan Frána - Hafran / (Plzeň)

Poezie Oldpsavci
1. místo - Spiklenectví Kerouaců
- Miroslav Marusjak - Miky / (Olomouc)
2. místo - Střelec
- Vlastimila Hlavatá - Aťka / (Náchod)
3. místo - Počítání
- Vlastimila Hlavatá - Aťka / (Náchod)
3. místo - Básníci ticha
- Peter Jokl - Joko / (Partyzánske)

BARVÍNEK

Lužnický vodník Barvínek si nežil špatně, i když jeho živnost měla do kvetoucí hodně daleko. V létě zametal řeku, sušil si řasy na sluníčku a ve volném čase chodil na ryby, v zimě spal. Časem si zašel do hospody a sem tam vyhrál nějakou tu sázku, když dokázal určit značku piva po prvním – dokonce i po vůbec prvním – loknutí.

Nebylo na tom vlastně nic tak těžkého, značku mu nenápadně pošeptala voda, ze které bylo pivo uvařeno.

Jinak to byl dobrák k pohledání a ke svému jedinému hrníčku přišel vlastně nešťastnou náhodou. To mu ve čtyřiačtyřicátém, akorát na Dušičky, spadl pod jez nějaký opilec. Barvínek mu honem běžel pomoct, ale chlapík se s ním začal prát a Barvínek ho v tom zmatku podržel pod vodou poněkud déle, než bylo zdrávo.

Chlap měl moc hezký pohřeb, ale po válce se přišlo na to, že to byl místní důvěrník gestapa a celé povodí přišlo Barvínkovi poděkovat. Okresní výbor Svazu protifašistických bojovníků ho dokonce navrhl na medaili, ale on si pro ni, trouba, ani nepřišel.

Tak si žil celkem spokojeně až do onoho dne, kdy vylezl na jaře z bahna a zjistil, že všechno je jinak. Že zaspal nejenom zimu, ale celou epochu.

Barvínkovi čilejší kolegové úspěšně zprivatizovali okolní rybníky, shodili zelené fráčky a navlíkli se do fialových sak a bílých ponožek. Pohybovali se zásadně poklusem a v běhu hulákali do mobilních telefonů nesrozumitelná slova jako „franšíza, alokace akciových kursů, diskont“ nebo dokonce „tak jim vrazte milion a bude vymalováno!“

Barvínek neměl tušení, co je to diskont a o malování se bláhově domníval, že by ho zvládl laciněji.

Horší ale bylo, že se zelenými fráčky odložili kamarádi i kamarádství. Nakonec z celé řady přátel zbyl Barvínkovi jediný, třeboňský upír Ferda, a to nebyla právě ta nejlepší společnost.

Ferda se také cítil osamělý, zvlášť od té doby, co se s ním rozešla Bílá paní. Zrestituovala zámek a Ferda jí nebyl dost nóbl. Krom toho podnikala v mlíku a Freda trpěl po mlíku strašlivými kocovinami.

Jednou si spolu kamarádi vyrazili na pivo.

V lokále řvala televize, na Nově dávali erotický thriller, a Ferdu to tak zaujalo, že přetáhl večerku. O půlnoci mu vyrostly špičáky do neuvěřitelné délky a Ferda leknutím prokousl pulitr.

V následujících sekundách překonali hosté všechny rekordy v rychlosti opouštění hospody.

Byl z toho ovšem malér, protože Ferda s Barvínkem za ně museli zatáhnout útratu. Měli při tom s bídou na svá dvě piva a hostinský Breburda tvrdošíjně odmítal uznat za platnou měnu rybí šupiny, byť by se mu do rána změnily v dukáty, a neobměkčila ho ani Ferdova Jánského plaketa za sto bezplatných odběrů krve.

Po tomhle trapasu chodil Barvínek raději všude sám a bylo mu smutno. Sám a sám sedával na navigaci, kouřil orobinec a divil se, jak může někdo dávat přednost před takovouhle dobrotou marlborkám, zvlášť při dnešních cenách. Ne že by tam na hrázi neměl společnost, ale jistě uznáte, že s takovými kapry nebo ploticemi si jeden nepokecá, i když je to náhodou vodník.

Až jednou. K Barvínkovu jezu se přihnala kánoj, kormidelník hmátl vpravo, hmátl vlevo, háček vypískla a už tam byli.

„Jedou blbě,“ pomyslil si Barvínek a přesně v okamžiku, kdy v duchu dělal háček „ě“ se ozvalo zapraskání a do kanoe nakoukl dírou ve dně šutr. Posádka vyletěla jak vystřelená z praku a zmizela ve vzpěněné vodě.

Barvínek zareagoval bleskově. Sjel do vody, udělal dvě tempa a už vynášel háčka na břeh. Dívka byla v bezvědomí. Barvínek ji složil do trávy a pokoušel se o umělé dýchání.

Jenomže pak se vynořil z vody kormidelník. Asi se mu něco nezdálo na způsobu, jakým Barvínek dýchal z úst do úst, protože se po něm ohnal pádlem a zařval – „Vodprejskni!“ a ještě něco velice neslušného.

V Barvínkovi to vzteky jen zabublalo. Všechna nahromaděná zlost a hořkost v něm vzkypěly a musely ven, takže než byste řekli „potěr“, letěl kormidelník zpátky pod jez.

Právě v té chvíli se dívka probrala. Posadila se, zhluboka vzdychla a procítěně pravila:

„Tak takovýho vola jsem neviděla jaktěživ! To mě celou cestu lakoval, jakej není machr, a pak nás div neutopí na první šlajsně, kterou by projel i kojenec ve vaničce!“

„Se ví,“ přisadil si Barvínek pomstychtivě, „já to viděl. A stačilo to ulomit doleva, vždyť je tam jazyk jak kráva!“

„Ty tomu rozumíš?“

„No, trochu,“ připustil Barvínek skromně, „ale tahle šlajsna, to nic není. Takový Dráchov, to je mazec! Tam už se rozbilo lodí! Tam musíš napřed doprava, k tomu slizkýmu šutru, a pak rovnou dolů. To jsem sjel snad stokrát.“

Na okamžik zauvažoval, má-li přiznat, že to sjížděl jen po zadku, ale pak si řekl, že mluvit o něčem takovém před dámou by nebylo vhodné.

Podíval se na dívku, co tomu říká, a jen se zajíkl. Beznadějně utonul v modrém bezednu jejích očí. V rozpacích odkašlal a mohutně odplivl. Náhodou trefil kormidelníka, hrabajícího se z vody, přímo mezi oči a srazil ho tím zpátky pod hladinu.

Modrá kukadla zářila nadšením.

„Tak to je super! A… vzal bys mě někdy s sebou?“ a z modravých hlubin vystřelil na Barvínka pohled, kvůli jakému se chlapi vydávali na křížové výpravy, lítali balonem přes Atlantik anebo se dokonce denně holili.

Barvínek měl poprvé v životě vyschlo v ústech, ale nebyl to špatný pocit. Statečně přikývl a srdce se mu rozbušilo tak, že to muselo být slyšet až na Soběslavskou věž.

Co následovalo, označila by za sexuální harašení i totálně frigidní Němka.

A pak se stal z Barvínka vodák.

Sehnat loď a výstroj nebyl problém, problémy nastávaly až později, když ho potkávali původní majitelé. A pak musel ještě zvládnout pár maličkostí, kterými se vodák liší od běžného Homo sapiens. Naučil se číst vodu, přitáhnout, ulomit a odkopnout, vzít kontra, udělat se v peřeji, ve šlajsně a na voleji. Zjistil, jaký je rozdíl mezi lihem suchým neboli pevným, denaturovaným a konzumním. Pochopil, že stan se staví na suchém místě, ale suchým tábořištím, nazvaným tak podle vzdálenosti od hospody, se pravověrný vodák vyhýbá.

Došlo mu, že kilometráž je sice zajímavé čtení, ale listovat v ní uprostřed retardéru je nebetyčná blbost. A když se ještě naučil navlíkat špricku – což není nic neslušného – a dozvěděl se, co je to souloď, kdy se soulodí a proč, splnil všechny podmínky, aby se z něj stal opravdovský Vodák s velkým „V“.

Dnes je Barvínek nekorunovaným králem Lužnice a všech jejích splavných i nesplavných přítoků.

Poznáte ho snadno. Z dálky to vypadá, jako by byl v lodi sám, ale zblízka uvidíte, že na předku lodi leží něco nádherného, opáleného do bronzova. Nad úroveň bortů se přitom zvedají jen dva báječné kopečky v červených, modrých nebo duhových plavkách a někdy i bez nich, takže kolemjedoucí kormidelníci ztrácejí směr i soudnost a zvrhávají se při sebemenším náznaku peřejí.

Večer ovšem narazíte na Barvínka spíš na pivu než na vodě. Sedí uprostřed bezva party a jeho rozježené vousy metají do záře pulitrů zelenavé pablesky. Někdy si i zazpívá, ale na kytaru nehraje – vadí mu plovací blány.

A vedle něj se třpytí vodopád zlatě zrzavých vlasů a modrá kukadla… ale to už jsem vlastně říkal.

Tomáš Daněk
3. místo v kategorii Próza nad 23 let

BOJ O CAMP

Koukáme si do očí. Dva nesmiřitelní bojovníci, rozhodnutí bránit do posledního dechu území, který považujeme za svoje. Zdá se, že jsme zůstali sami. Že je to na nás, když všichni ostatní na obou stranách už dobojovali. Já a on. Nemůžu samozřejmě najisto vědět, že se tady kolem ještě někde neschovává jeho kámoš, připravenej, jak je jejich zvykem, bodnout mne do zad, pokud ztratím ostražitost, ale myslím, že je opravdu poslední. Stejně jako já.

Začalo to, když Skinner zjistil, že máme na Osadní skále nezvaný hosty a dokonce, že si tam postavili vlastní boudu. Musely to skety dělat v době, kdy jsme tady nějakej čas nebyli, protože jsme vandrovali po jinejch koutech naší utěšený vlasti. Když jsme tenhle týden konečně po delší době dorazili na naše skoro posvátný místo, zdálo se všechno bejt jako jindy. Naše bouda stála na místě, maskování neporušený, na skále uklizeno a dřevo připravený tak, jak jsme ho minule nechali. Pak jsme ale zaslechli ty hlasy. Mysleli jsme si, že jsou to běžní kolemjdoucí, pak to ale Skinnerovi nedalo, a šel se podívat na druhou stranu skály. Když se vrátil, nebyl skoro k poznání. Tvář mu natýkala, kulhal a chroptíc si ukazoval na záda.

„Je tam cizí parta! Normálně si tam postavili bydlení. Já to s nima zkoušel po dobrým, jako že tohle je naše místo, že sem jezdíme už takovou dobu a že by to mohli respektovat a postavit si to o kus dál. Ukazoval jsem jim i kde, jenom jsem jim klackem klepnul do jejich stavby, a bylo to jenom takový přátelský pošťouchnutí, všechno v dobrým, ale hned po mně šli. První ránu jsem koupil do tváře, že mě brní celá hlava. Použil jsem klacek a jednoho zneškodnil, možná i druhýho, ale to už jsem nestihl ověřit, protože další mě trefil pod koleno, takže jsem klesnul na všechny čtyři. Pak mně někdo bodnul do zad a já zdrhnul.“

Vyskočili jsme na nohy.

„Tohle by se mezi našincema dělat nemělo,“ dštil spravedlivej hněv Květák, „vždyť je tady místa dost.“

„Jdeme na ně!“ zavelel bojovnej Hejkal, popadl nejbližší klacek a vyrazil.

„Kamarádi, musím k doktoru,“ konstatoval Skinner a s omluvným výrazem popadl svoje ještě nerozbalený věci a odkráčel.

Vyrazili jsme do spravedlivýho boje o náš odvěkej osadní flek. Jak si to vůbec představujou? Museli přeci vidět, že tady camp je, že je využívanej a stejně se sem klidně nastěhovali. Kam to povede, když jakmile osada pár víkendů vandruje někde jinde, hned se tam usadí někdo jinej? Nikdo by si nemohl být jist svým flekem, byť by na něj jezdil třeba padesát let. A to jsme, ve jménu staroslavnejch nepsanejch trampskejch zákonů nesměli dopustit.

Když jsme vtrhli mezi ně, bylo vidět, že jsme je zaskočili.

„To je naše skála, koukejte se klidit,“ zařval Květák a výhrůžně se ohnal klackem.

Náš vpád nečekali. Na pár okamžiků propadli zmatku a jejich chaotickej pohyb po jejich campu nám dával naději na snadný vítězství. Ne na dlouho. On nám totiž Skinner zapomněl říct, že je jich tolik. Když se seskupili proti nám a z jejich hloučku se ozývalo temný hučení, jak se polohlasně narychlo domlouvali, uvědomili jsme si, že jsme v citelný menšině. Pak se na nás vrhli.

Nezbylo nám, než ustoupit, jenže tentokrát se nespokojili s tím, že nás vyženou ze svýho neprávem zabranýho campu, ale pronásledovali nás až k ohništi. Květákovi se jeho sukovicí podařilo jednoho nebo dva vyřadit z boje, ale převaha byla pořád značná. Nejhnusnější byla ale jejich podlá taktika, kdy jeden z nich upoutal pozornost čelním náporem a druhej zaútočil zezadu. Na to doplatil Květák, kterýmu na zátylku natýkala pořádná boule. Zaujali jsme kruhovou obranu zády k ohništi a tím tuhle jejich podlost eliminovali.

Konečně dali pokoj a opustili bojiště s vysloveně posměšnejma výrazama. Právě včas, naše obrana držela už jen na vlásku.

„Co budeme dělat?“ sesul se Květák na zem a bolestivě si třel zátylek.

„Jak je ti?“ ptal se starostlivě Hejkal.

„Neboj, snad ještě chvíli vydržím, ale hlava mi třeští a mám pocit, že mám dvě. Jednu velkou a druhou malou. A ta velká je uvnitř tý malý a rozpíná se a chce se dostat ven. Žádnou myšlenku ode mě nechtějte.“

„Chce to moment překvapení,“ nadhodil jsem nápad.

„Jak bys to chtěl udělat? Teď budou ve střehu a jsme spíš to my, kdo by se měl nějakýho útoku obávat. Budeme muset držet hlídku.“

„Nebo se sebrat a jít jinam,“ hlesnul Květák, a když se na nás podíval, zdálo se mi, že trochu šilhá.

„Nikdy!“ povedl se nám s Hejkalem dokonalej dvojhlas.

Slunce už stálo hodně nízko, když znova zaútočili. Odnesl to zase Květák, kterej právě hlídkoval u pěšiny k nepřátelskýmu campu. Bylo to tak rychlý, že akorát stačil vykřiknout a varovat nás a hned upadl

do bezvědomí. Rozběhl jsem se mu na pomoc, ale to už se na mě řítili dva nepřátelé. Zdrhal jsem. Cítil jsem jednoho, jak mi doslova dejchá na zátylek a už už jsem se smiřoval s tím, že tentokrát je řada na mně. Zachránil mě Hejkal. Právě smažil na pánvičce lančmít, a protože neměl po ruce žádnou vhodnější zbraň, obětoval večeři a natřel žhavým železem útočníka mezi oči. Měl dost, motal se a poslepu hledal ústupovou cestu. Bohužel Hejkalovi horkej omastek postříkal ruku a on svoji účinnou zbraň s bolestivou grimasou v tváři upustil. Druhej útočník šel dál po mně. Najednou jsem neměl, čím bych se bránil. Na poslední chvíli jsem hrábnul do žracáku pro sprej s repelentem a nastříkal mu ho do očí. Mělo to podobnej účinek jako pánvička. Ztráta orientace, ústup. Naštěstí to zaměstnalo i další dva cizince, kteří se k útoku přidali a teď museli svoje ochromený kamarády doprovodit do jejich campu. Přísahal bych, že jim z tváří zmizely ty sebevědomý a samolibý výrazy.

„Kamarádi, já mám dost!“ konstatoval Květák, když jsme ho vzkřísili.

Vypadal na to! Nedržel balanc, chvílema usínal. Napojili jsme ho čajem a ve spacáku uložili do boudy pod skálou. Na obranu campu jsme zbyli s Hejkalem jen dva.

„Všiml sis, že tam nemaj ohniště?“ zeptal se.

„Jo, všimnul, evidentně počítají s tím, že si zaberou tohle,“ odpověděl jsem a přiložil.

„Zatím jim to ale nevyšlo. A víš, co to znamená pro dnešní večer?“

„Nevím. Že budou ještě útočit, protože si budou chtít uvařit večeři na našem?“

„To si nemyslím, měli by snadnější si ho rozdělat tam.“

„Tak co tedy?“

„Že půjdou brzo spát, že nebudou u ohně ponocovat a zaútočí na nás brzo ráno.“

„Ach jo, takže se nevyspíme,“ povzdechl jsem si.

„Právě! Leda, že…“ udělal Hejkal dramatickou pauzu.

„Co?“

„Leda, že bysme na ně zaútočili, až usnou. Zapálíme jim to jejich doupě!“

„To už je ale hodně drsný!“

„A oni nejsou? Skinner má oteklou půlku ksichtu, Květák v bezvědomí. Klidně jsme mohli bejt po smrti. A proč? Jenom, že jsme se chtěli domoct našeho práva na tehle kousek lesa! To oni to přehnali, oni to eskalovali! Kdo seje vítr, sklízí bouři,“ zadeklamoval.

Vlastně měl pravdu. Jenže mně blesklo hlavou, že kdo si hraje s ohněm, snadno se spálí. Brzo se to mělo potvrdit.

Počkali jsme, až bude úplná tma. Hejkal vyrobil pochodeň a celou tu dobu mě přesvědčoval, že mají ten svůj brloh postavenej na skále, kde nehrozí, že by od něj chytil les. Snažil jsem se mu věřit. Vyrazili jsme. Šel první, s pochodní, za ním, zády k němu jsem couval já, v jedný ruce rozžhavenou pánvičku a v druhý sprej. Nerušeně jsme se dostali až ke stavbě, Hejkal k ní bez váhání přiložil pochodeň a v příštím okamžiku vyšlehly zhoubný plameny. Suchý stěny vzplály, jako politý petrolejem.

Pak začalo peklo. Probudili se okamžitě. Minimálně dva přistáli na Hejkalovi, zoufale se ohánějícím pochodní. Couval, snažil se je setřást, ale marně. Já nemohl nic dělat, musel jsem nám krýt záda, navíc místo ve kterým jsme stáli, bylo tak úzký, že jsem mu pomoct nemohl. A ani nemůžu za to, co se mu vzápětí stalo. Jeden z nich se najednou objevil přede mnou a uzavřel nám ústupovou cestu. Musel tam někde za skálou držet hlídku a asi zachrápal, když jsme se kolem plížili. Teď se ale vzbudil a šel rovnou po mně. Lekl jsem se a uskočil. Zádama jsem narazil na ustupujícího Hejkala a díky svý váhový převaze jsem ho porazil. Padnul na čumák, strhnul sebou i ty dva, co na něm viseli a všichni společně zalehli pochodeň. Vzpláli. Oderval jsem hořícího kamaráda, sejmul toho zmetka, co útočil zezadu, a proklouzli jsme k našemu ohništi. Nikdo nás nepronásledoval.

„Musím k doktoru,“ sípal už uhašenej Hejkal, „budu mít nějaký popáleniny, nemůžu tady zůstat.“

„Neboj, já tě tam dopravím,“ uklidňoval jsem ho.

„Nesmíš, musíš bránit skálu,“ zatnul hrdinsky zuby, „vzbudím Květáka a chytíme poslední noční vlak.“

Sebral si věci a já pak pozoroval, jak světlo jeho baterky problikává mezi stromama dolů k boudě, jak se k němu přidává druhý a poslouchal hlasy kamarádů vzdalující se do tmy. Budu vám připadat jako zbabělec, ale já jim záviděl.

Ranní probuzení po napůl probdělý noci bylo drsný. Slyšel jsem ho naštěstí včas, ale stejně, tak rychle jsem snad ještě nikdy ze spacáku nevystřelil. Když dorazil, byl jsem připraven, v jedný ruce osvědčenou, horkým popelem nahřátou pánvičku, Hejkalovu mačetu v druhé. Zastavil těsně přede mnou.

Tak si tady koukáme si do očí. Dva poslední nesmiřitelní bojovníci, rozhodnutí bránit území, který považujeme za svý vlastní, do posledního dechu. Já, poslední tramp a poslední obrovskej sršán proti mně..

Jan Frána - Hafran
3. místo v kategorii Próza oldpsavci

STŘELEC

Oral jsem. Osel. Ovláčel.
A stromům rostly letokruhy.
Terče jsem míval na dostřel.
Bezpečně trefil každý druhý...

Čas jako věčný zběh i rváč
do kanad strká zlaté lžičky.
Děkuju pěkně!
Není zač.
Já dělím měsíc na měsíčky.

Já vůbec nejsem střelců král.
Terč už mě dávno nezajímá.
Lásky jsem všechny zaoral.
Mám letokruhy pod očima...

Vlastimila Hlavatá - Ať'ka
2. místo v kategorii Poezie oldpsavci

DŽIHÁD

„Já bych jim ukázal," vykřikl najednou Fous, který až do teď tiše seděl naproti mně ve vlaku a četl si noviny.

„Copak se stalo?" téměř okamžitě jsem zareagoval.

„Arabáši pořád maj něco s tím jejich Islámským státem. Já bych jim ukázal, co si myslím o jejich státu. Oni nemají…" vysvětloval mi Fous. Nevím, co říkal dál, protože jsem usnul. Naštěstí mě probudil v cílové stanici Rataje nad Sázavou, abych mohl pozdravit kamarády.

Vzájemně jsme si podali ruce, přivítali se a vyrazili hledat hospodu. Protože jsme s sebou měli Fouse, okamžitě věděl kudy jít. Snažil se nám vysvětlit cestu, ale všichni jsme se hned ztratili, avšak měl pravdu a hospodu našel. Vevnitř bylo pár štamgastů, nějaká rodina s vřískajícím dítětem a dva myslivci, vedle kterých jsme si sedli.

„Je tu volno?" zeptal jsem se jich zdvořilostně.

„No, jasně, sedejte…" pohotově mi odpověděl ten zavalitější z nich a ukázal na židle okolo stolu.

Hospoda to byla pěkná, útulná s krbem uprostřed a jakýmsi barem.

Ihned k nám přispěchal hospodský a ptal se: „Copak to bude pánové?" a podával nám jídelní lístek.

Po krátké debatě jsme si dali všichni pečenou kachnu se zelím a bramborovými knedlíky a k zapití pivo. Musím říct, že takhle dobře jsem si nepochutnal dlouho. Byl to perfektní start vandru a všem nám to zvedlo náladu. Při jídle mě zaujal rozhovor těch dvou myslivců vedle nás. Povídali si o tom, že v lese pobíhá nějaký šílenec se šátkem na hlavě a dlouhou bílou košilí, jakou nosí arabové. Nejzajímavější je, že hulákal něco nějakou nesrozumitelnou řečí, i když těžko říci, jestli se tomu dá říkat „řeč." Měli hned několik teorií, ale nejzajímavější byla ta, že je to nějaký islámský aktivista nebo chovanec z nedalekého blázince. Nicméně ho místní obyvatelé vyhnali ze všech vesnic v okolí a nikdo ho nikam nechce pustit a nebaví se s ním. Zeptal bych se na víc, ale nechtěl jsem vypadat, že poslouchám cizí rozhovory. Na druhou stranu mluvili tak hlasitě, že bych možná slyšel i venku.

Zaplatili jsme a vyrazili hledat místo ke spaní. Pomalu se začalo stmívat, takže sebou trochu mrskli. Měli jsme před sebou zhruba 5, 6 kilometrů a už se začalo stmívat. Po hodince jsme byli v lese a hledali, kde by se dalo spát.

„Tady by to šlo! Tady!" ukazovala Kobliha prstem na krásný rovný plac.

Postavili jsme bydlíky a sedli si okolo ohně, kde jsme v ešusu vařili vodu na čaj. Byla už noc, když jsme najednou něco uslyšeli.

„Haló je tam někdo?" volal do černé tmy Machoň.

Nikdo se neozýval, ale stále bylo slyšet šustění listů a praskání větviček. Bylo to stále blíž a blíž. Zdálo se, jakoby nás obklopovala sama temnota. Nikdo strachy ani nedýchal a pak najednou... Něco se přiblížilo k ohni a my to uviděli. Následující události se seběhly velmi rychle, takže si nejsem jistý co přesně se stalo. Kobliha zaječela příšerně vysokým hlasem, Fous a Machoň instinktivně vytáhli nože. Možná se ptáte, co jsem tou dobou dělal já, no upřímně nejsem na to hrdý, ale leknutím jsem přepadl přes špalek, na kterém jsem seděl a praštil se do hlavy, což mělo za následek krátkou ztrátu vědomí. Z vyprávění Machoně jsem zjistil, že ta osoba, pravděpodobně arabského původu, zpanikařila při pohledu na vyceněné zuby a lesknoucí se čepele nožů od ohně. Okamžitě se dala na útěk s hlasitým křikem, z něhož rozpoznali pouze slovo Alláh. Po uklidnění Koblihy a navrácení mě do světa bdělých začala diskuse.

„Byl to nějakej pošuk z Blízkého východu. Při útěku provolával Alláha a celkově vypadal divně. Myslím, že se tu dneska ještě objeví." povídal Machoň s jeho tajemným hlasem.

„No, pánové a dámo," otočil jsem se na Koblihu, která jen souhlasně přikývla a pokračoval, „v hospodě tam, jak jsme měli tu kachničku, se místní domorodci bavili o něčem, čehož jsme byli svědky před chvílí. Teda alespoň vy. Říkali, že…"

Fous mi skočil do řeči: „Chceš mi tím říct, že tu běhá po lese magor a ty jsi nám o tom nic neřekl?"

Už se na mě chtěl vrhnout, ale naštěstí ho Kobliha zastavila: „Hoši, uklidněte se a pojďte tuto situaci vyřešit nějak racionálně."

Po rozebrání toho, jak na tom jsme a co můžeme udělat, jsme jednoznačně došli k závěru, že si musíme udělat přes noc hlídku. Nebezpečí bylo někde v černotě, která nás obklopovala, a my jsme si nemohli dovolit nic podcenit. První jsem byl na řadě já, po mně Fous, pak Machoň a nakonec Kobliha. Seděl jsem na špalku a ohříval si ruce nad ohněm. Přemýšlení o tom, co bych udělal, kdyby se ten nezvaný znovu vrátil, bylo bezúspěšné. Do konce mé hlídky se nic nestalo a nastal čas, abych šel vzbudit Fouse.

„Dělejte něco, nenechte ho přiblížit se k ohni. Musíme si zachovat chladnou hlavu, tak ať neuděláme nějakou hloupost!" vzbudil mě náhle křik Machoně, který se připravil do bojového postavení.

„Už je tu zase! No, makej ze spacáku, přidej se k nám! Dělej honem!" řval na mě Fous, když uviděl, že jsem se konečně probudil.

„Help me, please, help me!" snažil se neúspěšně onen nezvaný host zastavit nás, protože jsme ho začali obklopovat ze všech stran. Když viděl, že asi neuspěje s angličtinou, začal si brumlat a jediné, čemu jsme rozuměli, bylo zase to slovo Alláh. V mihotajícím světle bylo vidět, že ho opustila veškerá naděje. Zavřel oči a jen nehybně stál na místě. Fous se toho snažil využít. Věděl, že nastala naše chvíle. Asi se nám něco snažil říct gesty a něco na nás ukazoval, ale nic jsme z toho nepoznali, takže to nakonec vzdal.

„Až řeknu teď, tak všichni najednou vyrazíme a svážeme ho. TEĎ!" rozkázal nám Fous a my vyrazili.

Osoba, na kterou jsme hromadně útočili, samozřejmě nic nečekala a tak jsme ho srazili na zem. Nějakou tu chvíli se ještě zmítal na zemi, ale velmi rychle jsme ho přivázali Fousovým lanem ke stromu. Při bližším pohledu bylo vidět, že je v lese už nějakou dobu, protože byl velmi špinavý, a že měl na sobě kdysi pravděpodobně arabskou košili až ke kotníkům, ze které nyní zbyly pouze poslední cáry na jeho opáleném těle. Ani se nesnažil křičet o pomoc, jenom si pořád něco brumlal pro sebe. Vzhledem k tomu, že se začalo rozednívat, jsme si sbalili věci. Ze strachu jsme ho tam nechali přivázaného ke stromu, s tím, že nikdo z nás nechce vypovídat u soudu, kdyby šlo o něco vážného,

a taky jsme se báli, aby si nás nenašel někdo z jeho kamarádů. Téměř okamžitě jsme se jednohlasně dohodli, že ten náš vandr předčasně ukončíme a pojedeme prvním vlakem domů.

Kobliha slíbila, že napíše anonymní dopis policii o tom, kde ho najdou. Bohužel na to pak zapomněla, což jsme zjistili, když už bylo pozdě. Po mém příjezdu do mého domova jsem se šel vykoupat a poté jsem si pustil televizi, protože právě běžely polední zprávy. Ve zprávách jsem slyšel:

„Před několika hodinami jsme dostali zprávu, že se v povodí Sázavy pohřešuje velvyslanec z Blízkého východu, který měl autonehodu a pravděpodobně bloudí v okolních lesích. Policie prohledává celou oblast a…“

Jediné, co mě v tu chvíli napadlo, bylo: „A sakra!“

Lukáš Frána - Luky
1. místo v kategorii Próza do 23 let
+ Malý Trapsavec

JEŠTĚ JEDNOU

Byla neděle dopoledne a první zářijový víkend se kulil definitivně ke konci. Alespoň pro mě. Normálně bych jel až o dva vlaky později, jenže já mám zrovna dneska důvod jet domů dřív. Hanka měla včera narozeniny a já jsem na to trochu zapomněl. Vlastně úplně. Poměrně rychle mi to došlo, když jsem jí volal z vlaku v pátek večer. Chtěl jsem jí původně jen říct, že jedeme na ten dohodnutej úklidovej vandr s klukama, co jsem organizoval. Ale ukázalo se, že jsem si trochu popletl víkendy v kalendáři. No to se chlapům může stát, když maj v hlavě různý starosti. Akorát mně se to stává nějak často. Moc jí nebylo rozumět, jak podvozek vlaku třískal do kolejí a vyskakoval signál, jak letěly vagóny krajinou. Smutek v hlase a pár slov jsem ale zachytil. Zeptala se, jestli to má být to překvapení, co jsem sliboval, a pak začal vlak hučet v tunelu. Potom už jsem se nedovolal… Hanka se mnou nemluví. Ještě přišla zpráva, že už jezdit nemusím, a pak se mobil vybil.

V sobotu jsem prostě nemohl, tak to musím zkusit jet vyžehlit dnes. Samozřejmě se mi do toho nechce a nevím, co mě doma čeká. Jako na potvoru je moc pěkně. Slunce se mi posmívá a tancuje mezi větvemi. Ve vzduchu je cítit, jak začíná umírat léto. Nejprve v listech břízy a trošku i na bucích. A ve mně taky cosi umírá. Asi strachy z toho, co bude. Z pod smrků hadovkovitě voní houby necudného tvaru. Nešlo by to nějak vrátit zpátky? Stromy řídnou, skály se zmenšují. „Nešlo!“ Na okraji lesa se mým úvahám ještě skřehotavě směje straka.

Nádražíčko se vyhřívá v nezvykle teplém zářijovém poledni. Tady buď začínáme a končíme, nebo přestupujeme, když jedem až nahoru k Pramenům. Nosem mně zacloumá známá vůně sluncem rozehřátých pražců a dehtu, do očí praští cedule o výluce. „Další jede až v podvečer, kamaráde!“ vytrhne mě z nevěřícného pohledu na ceduli starý pán v zahrádce nádražky. No, pán... Spíš víc děda a taky trochu tremp. Vlastně docela tremp. „Sedni si a nekoukej tak blbě,“ řekl a přisunul mi skládací židli s dřevěnými barevně natřenými prkýnky. Nádražka měla ještě zavřeno. Dosedl jsem a prohlížel si svého nového společníka. Děda neurčitého věku ve staré, kdysi snad zelené bundě. Pod stolem ukázkově omšelý tele. Na druhé židli vybledlá vojenská čepice. „Neviděli jsme se někde?“ zeptal jsem se dědy. Normálně si většinou s každým venku tykám, ale tady mi to nějak nešlo přes pysk. „Jste mi nějakej povědomej.“ „To těžko, kamaráde,“ usmál se děda tremp a zalovil v náprsní kapse pro cigáro. „Tobě jsem se zatím vyhejbal.“ „Počkat, jak, vyhejbal?“ překvapeně jsem se narovnal na židli. „Takže se známe!“ „No, ne tak docela,“ usmál se tajemně. „Já tě znám. Například vím, že se trápíš. Že jsi něco zvoral a teď bys chtěl být jinde a chtěl bys to napravit. Vona Hanka je hodná holka a má tě ráda. Jen nemá ráda, když něco slíbíš a pak na to zapomeneš.“ Údivem jsem votevřel klapačku. Děda tremp pokračoval: „Proč vůbec už nejezdí s tebou? Vždyť to měla venku taky ráda.“ „Jak.. jak jste, kde jste k tomu…“ Děda se díval laskavě a přitom přísně. Nezmohl jsem se bůhví proč na odpor. „Já… já nevím, proč vlastně nejezdí. Já myslel, že už o to nemá zájem. Prostě nějak přestala, vlastně ani nevím, kdy. Asi když se narodily děti, tak jí to přestalo bavit.“ „No a teď, když vyrostly, tak by třeba zase ráda jela! Ptal jsi se jí, kamaráde?“ „No, já se ptal…“ „Ale neptal!“ odpověděl děda a voči mu maličko ztvrdly.

Tak, a teď mi to došlo. Hned jsem se ozval: „Aha, tak kluci tady v pátek trochu žvanili v hospodě a vykládali o mejch problémech a vy jste to taky poslouchal, že je to tak?“ Děda mě začal děsivě štvát a zároveň jsem měl pocit, že nedokážu jít pryč. Pak měl voči opět laskavý a trochu smutný. „Víš, někdy je dobrý se druhých zeptat a ne si jen něco myslet.“ „Tak vona se taky může zeptat, jestli může jet s námi. Kdyby chtěla, tak se zeptá, a může jet!“ odsekl jsem. „Vona? Myslíš Lužnici?“ zeptal se medově děda. „Hance jste přece říkali Lužnice podle toho, že to byla první řeka, kterou jela.“ Opět jsem otevřel panty dokořán. Takhle Hance začali kluci říkat na vodě, protože pořád vykládala, jak je Lužnice, totiž ta řeka, bezva. Byla tehdy s námi poprvé a tam jsme se poznali. Ale takhle už jí nejmíň deset let nikdo neřekl. Ti kluci jsou ukecaný, to je děs! Děda pokračoval: „Třeba se tě bojí zeptat, když jezdíš už jen s klukama, a přitom by o to moc stála. Lidi často něco od druhých chtějí, a protože si to neumějí navzájem říct, tak po tom jen touží. Čekají, že s tím přijde ten druhý.“ Nevěděl jsem, co na to odpovědět. Jednak mě vyvedlo z konceptu, co o mně ten starý dědek všechno věděl, a taky jsem cítil, že má asi pravdu. Co když opravdu Hanka chce jet a jen se bojí zeptat, anebo prostě čeká, až jí to nabídnu sám?

Chvíli bylo ticho, jen trošinku šustilo listí v košaté lípě nad naší hlavou. Občas nějaký žlutý lístek vypadnul z koruny, aby připomněl ten podzim, co už je za nejbližším kopcem. „A co mám podle vás teď dělat, když tak všechno vo mě víte,“ zeptal jsem se vážně, ale se špetkou slabé ironie. Děda se usmál a řekl největší blbost, jakou jsem kdy od někoho slyšel. „Když mi dáš něco, na čem ti záleží, tak ti splním tři přání.“ Aha, tak a je to jasný. Kromě toho, že tenhle dědek poslouchá, co se povídá u cizího stolu, tak je taky pěkně pošahanej. Je to nějakej blázen, co nemá co dělat, a krátí si tu čas tím, že si ze mě utahuje a hraje si na kouzelnýho

dědečka. A já si skoro myslel, že má o Hance pravdu. Chachá. „Tak jestli mi splníte tři přání," řekl jsem teď už s dokonalou ironií, „tak vám dám tuhletu kytaru. Na tý mi vopravdu záleží. Na tu mě učil táta první akordy a pak nevynechala žádnej víkend." Děda se pořád mile usmíval. „Ale kamaráde, kytaru máš rád, ale já bych radši ten šátek, co máš na báglu. Ten, co ti dala Hanka, vlastně Lužnice, když jste přijeli z té vody a šli poprvé do skal." Sakra, už mě ten děda zase štve. Ani mi nedošlo, co povídá. „Tak co si budeš přát?" „Nejdřív bych si dal pivo a pak něco k jídlu," vypadlo ze mě. „Ale jak vidíte, je pořád zavřeno," dodal jsem opět s ironií. Dědovi vesele zasvítily voči, a z nádražky vyšel pingl a postavil před nás dvě točený. „Tak na zdraví!" Děda si ťukl s mým půllitrem, co stál pořád udiveně na stole, a naráz půlku vypil. Než jsem se vzpamatoval, vyšel ze dveří pingl znovu a strčil na stůl dva guláše a košík s pečivem. Vrátil jsem se do reality. „Dobře načasováno," ušklíb jsem se. „Konečně otevřeli!" Mlčky jsme jedli.

Začal jsem doufat, že odpoledne uteče rychle a přijede co nejdřív vlak. „No a já ti, kamaráde, rychle splním i to třetí přání," začal znovu s tím nesmyslem děda, „než ho vyplýtváš na další povrchnost jako na guláš a pivo. Protože je to s tebou vopravdu náročný, ale jinak to vypadá, že jsi fajn kluk. Pamatuješ se, jak jsi sám sobě dopoledne na kraji lesa říkal, že nic nejde vrátit zpátky?" Tak on si nedá pokoj! Dojedl jsem guláš, zakroutil hlavou a šel si odskočit na hajzlík. Pak mi došlo, co děda před chvílí říkal. Sakra, jak tohle zase může vědět, co jsem si myslel?! Vyběhl jsem zpátky na perón a k nádražce. Na peróně houkal netrpělivě motorák směrem na Prameny a z nástupiště volali kluci. „Tak dělej! Tobě to při pátku vždycky hrozně trvá. Bágl už ti Lužnice vzala dovnitř!"

Jako ve snu jsem se bez vlastní vůle nasoukal do dveří. Z chodbičky vlaku jsem při rozjezdu přes špinavé okno zahlédl povědomou postavu v zelené zašlé bundě. Okolo krku měla můj starej šedivej šátek.

Tomáš Racek - Tom
3. místo v kategorii Próza nad 23 let

VEČERNÍ DÁLKA

Jen pár prázdnejch flašek od Svijan se na zemi válí
Venku příroda zas' stejnej příběh vykládá
My říkáme „Ahoj!" tý nekonečný dáli
Za kterou jako každej večer i dnes Slunce zapadá
Už vypili jsme si svůj úděl
Dál nevíme kam jít
Hukot vlaku, co nás dřív tak sváděl
Teď přestal dýchat i žít
Se slzama ve vočích a smutkem, kterej bolí
Pronášíme větu: „Tak my zas' jdem."
Doufáme, že cestu nám nikdo neosolí
A že někde v trávě nocleh dostanem'.

Alexandra Fraňková
1. místo v kategorii Poezie do 23 let

PODZIM POD TÝŘOVEM

Koruny stromů konejšivě šumí
a k zemi spouští plátky barev podzimu
V žlutavém koberci rozeznám vstupenku
Bonus k sychravému minimu
Zdarma
jako vždycky
přijímám představení
a vstoupím dál

Vrba rozložitá v samotné lóži
nabídne křeslo
zeleným sametem potažené
Zní třetí cinknutí
a pestré kulisy navštíví splín

Čím já si vlastně zasloužím...

Snad že dnes nikdo jiný nezavítal
do zbytků zdí a rozvalin?

Podzimní smutek nevábí?
Léto si před pár týdny vzala voda
rudé paprsky na důkaz koupe v hladině
Říjen rekvizitář babí léto dodal
kapkami poseté hedvábí

A listopad -
ten role přeobsadil
Staré olši
s níž se tolik vadil
posbíral listy nápovědy

Teď diva
v roli hlavní spustí
monolog
Pro diváka náročného
Chvíli šeptá pak zase burácí
Oblékla kostým barvy nočních fial
vzdala hold poustevníkům
pohřbeným sandolínám
Minulost se v jejích vodách neztrácí

Dál neúnavně hraje pláče zpívá

Až z opony temných mraků
provinile oči odvrátím

Nepřiznám derniéru
Dál na dluh beru

a dálky
kouzla
touhy
vůně

já vím že nikdy nesplatím

Monika Pokorná - Cinta
3. místo v kategorii Poezie nad 23 let

KATRENA Z LAZOV

Kedysi sme sa s mojím Tonkom hrávali na náhodu. Dvaja chudobní študenti, čo sa mali radi a radi cestovali. Keď to nešlo po svete, tak aspoň kúsok za humná. Zozbierali sme mince po vreckách a Tonko ich vysypal na pult: „Dva lístky, prosím! Na najbližší vlak.“

Pani za prepážkou nás poznala, nikdy nám nevydala lístok do rovnakej stanice.

A odtiaľ sme sa vydali rovno za nosom. Občas sme stopli nákladiak s pivom alebo rebriňák so senom. Spali sme, kde prišlo, často aj pod hviezdami, obaja stúlení pod jednu deku. Alebo nás úplne neznámi ľudia prichýlili na noc za pomoc pri kosení sena či výmenou za košík dubákov. Koľko neznámych miest sme takto spoznali! Po škole sme sa vzali.

Prišli deti, kúpilo sa auto a z túlania bez cieľa sa stali rodinné výlety s pevným itinerárom. Tešili sme sa, ako si budeme užívať na penzii.

A Tonka mi odviedla zubatá s kosou. Smútila som za ním rok, potom som sa naštvala. Doparoma, čo som odsúdená naveky len vypekať buchty, vyvárať perkelt a segedín, štrikovať svetre a rozprávat sa s mačkou? Aj stará mama má nárok zaštrajkovať si!

Rysoval sa pevný víkend. Stará vandráčka si poradí aj bez osobnej stráže!

Položila som na prepážku mincu najvyššej hodnoty: „Prosím si lístok.“

„Kam?“

„Hocikam!“

„Ale aká cieľová stanica?“ rozčuľovala sa dáma za prepážkou.

„Mne je to fakt jedno.“

„Nezdržujte,“ kričal na mňa ujko v rade za mnou, nazlostený, že možno nestihne svoj osobák na záhradku, -a či na ryby? Na chrbte mal ruksak s priviazanou skladacou stoličkou a puzdrom na udicu.

Pokladníčka konečne pochopila, vytlačila mi lístok, navigovala ma na tretí perón a vzápätí ma maličký motoráčik odviezol k neďalekým horám. Stanica ležala tak pol kilometra od dediny. Vydala som sa na opačnú stranu, pomezi lúky, kde sa pásli strakaté kravy a strážili ich ohradníky nabité elektrickým prúdom. Zrazu ohradníky zmizli, a v tej chvíli som asi prekročila bránu do iného sveta.

„Dobrý deň!“

Odzdravila som a iba potom som sa obzrela. Babka ako usušená slivka vláči hore kopcom nošu nalámaných haluzí.

„Nechcete pomôcť?“ začínam osvedčenú taktiku.

„Načo? Veď ja iba tamto bývam,“ mávla na domček uprostred lúk. „Ty by si potrebovala pomoc! Sotva dýchaš do kopca. Kam si sa vybrala?“

„Len tak... Chodím a spomínam na muža, na mladosť...“

„Poď, moja, vyspíš sa u mňa pod strechou, o chvilku je tma.“

Myslela som si, že prespím pod širákom, aj spacák mám so sebou. Ale babka je zrejme rada, že má návštěvu.

Na dvore rastie oskeruša, hnedé plody vyzerajú ako maličké hrušky. Kedy som ich naposledy jedla?

„Ešte ich neprešľahol mráz,“ pozoruje ma babka. „A málokedy ich aj prešľahne. Adamko odvezie do pálenice, máme na zimu do čaju. Jabĺčka si natrhaj, sú dobré, sladké... Akí čerti ťa sem doniesli?“

„Iba tak som si vyšla.“

„Sem ku mne nikto nechodí iba tak. Pravda, dnes už zájdu radšej k doktorovi než k bylinkárke na lazy. Katrena, Katarína ma krstili, a teba ako?“

„Zuzana.“

„Zuzka… Astma ťa kvári, nemám pravdu?“

„Iba občas.“

„Na každú chorobu rastie bylinka...v horách, na lúkach... Čaju ti navarím, počkaj,“a už prikladala do piecky. „Moja mati ma všetko naučila, ibaže ja nemám koho. Samí synovia, a také tajomstvá neprislušia chlapovi. Dcéru máš?“

„Jednu, Janka sa volá, deti učí písať a čítať a dokonca aj anglicky.“

Katrena sa sucho zasmiala: „Také múdrosti sa deti v školách nenaučia, aké mňa naučila moja mama a ju jej mama. Babka, tá sa do rodiny vydala, zaúčala ju svokra. Iba ja nemám koho. Nevesty sa tomu smejú. Chcela by si?... pozrela na mňa s nádejou.

Neviem, či som tá pravá, radšej som mlčala.

„Zuza, ty budeš asi dajaká študovaná,“ odhadla ma Katrena „Ja som sotva školu dochodila, v družstve pri kravách som robila, sestry tak isto, jediný brat šiel do učenia. A keď môj Ďuro chcel, aby sme sa vzali, povedala som mu, ja za tebou nikam nejdem, musíš ty sem za mnou. A tak zostal. Zle sme si nežili, doma sme mali kravku, ovečky kozy, sliepky, zajace... bolo sa čo oháňať, ale mali sme vždy čo jesť. Teraz už nevládzem. Ale nešla by som ti tam dolu ani za nič, aj ma deti volali, ale ja nie. Nech si ma pätami napred vynesú, prv ja nejdem. Iba v nedeľu do kostola... Polievky si dáš? Zemiaková!“

A už ťahala taniere a nalievala.

„Ale písať viem, nemysli si, aj moja mati vedeli, aj starká...aj takú knihu mám, čo sme pozapisovali o bylinách a tak...nevesty by sa mi vysmiali,“ stíšila hlas,“ ale ja ti aj so stromami hovorím! Každý strom má dušu, ako človek. Duša stromu vyzerá ako žena, iba vlasy má zelené...niektorá je mladá ako tamtá jabloň, iná zasa stará ako tamtá oskeruša, čo ju vysadili nebohý dedo, keď sa narodil brat. Lebo tak to u nás chodí, keď sa narodí muž do rodiny, treba vysadiť veľký strom, čo odolá aj vetrisku, a keď dievka, vysadia jablonku, hrušku alebo slivku, aby ovocie niesla. Až dovečeriame, pôjdeme na návštevu.“

Neveľmi verím takýmto rozprávkam, ale keď som už tu... budem mať o čom rozprávať vnúčencom.

Katrena vzala lampu, petrolejku, vzala aj zvyšok zemiakovej polievky.

Polievku vyliala do misky na zápraží : „Mačka sem chodí od susedov, myši chytá na povale, iba ju chúďa nemá kto nakŕmiť. Mlieka by som jej dala, ale nemám, musím čakať, až príde sused s nákupom. Chodia skoro každú nedeľu,“ kývla k najbližšej streche. Aj mačka má dušu, neveríš?“ prepichla ma očami. „Ibaže sa modlí po svojom. Znáša mi na prah myšky, aby si zaslúžila večeru, však, Mica? Cudzím neverí, ani mne sa nedá pohladkať, keď nechce. U mňa na peci sa jej páči, až keď je vonku zima...No, poďme my, Zuza, kým sa celkom nezotmie. Takto za šera sa najradšej zjavujú.

Duše stromov... Niekedy ti aj splnia prianie, ak majú náladu. Vynútiť sa to nedá. A najradšej majú toho, pre koho ich vysadili. Tamtá jablonka je moja, tamtá druhá najstaršej sestry Márie, tretia v rade druhej sestry Aničky a tá posledná, ktorá už usychá, tá je našej najmladšej sestry Betky, ktorej už niet. Muža mala ožrana, bil ju, až ju utrápil. A tamto dolu pri studni vŕba, tú otec vysadil, košíky plietol z prútia, ale vždy ju aj pekne poprosil, aj sa poďakoval za dary a košíky mal jedna radosť! A najmocnejší zo všetkých je dub nášho nebohého deda. Ten nevysadil nikto, vari len sojka stratila žaluď, keď si ho niesla do skrýše. Náš pradedo, ho našiel v tráve presne v tej chvíli, keď mu babica zakričala odo dverí, že má syna. A tak ho nechal rásť a než dedo vyrástol, bol jeho dub mocnejší než jeho ruka a teraz sa naň pozri, aký je! Keď slnko zapadá ako teraz, tieň mi hádže až na záhony so zeleninou. Taká vŕba, to ti je tiež užitočný strom, na všetko, brehy potokov drží, aby ich povodeň nevzala, aj horúčku vyliečiš, ak nemáš na lieky, dobrá je na košíky, na ošatky na chlieb a veru aj na ploty! Hoci koza si s takým plotom poradí, tú treba len uväzovať... A teraz ticho, psst, aby sme ich nevyrušili."

Nevidela som nič, iba takú ľahučkú hmlu , aká sa vždy stelie po horách, keď nedávno spŕchlo... Západ slnka ju farbil do oranžova.

Katrena stála, akoby mala sama korene. A vtedy sa aj mne na chvíľku zazdalo, že sa od jedného stromu odlepila zelenovlasá postava, podišla ku Katrene, objala sa s ňou ako sestra so sestrou a hádam sa aj chvíľku rozprávali rečou ševeliaceho lístia. A možno to bol len vietor a tiene.

Sadla som si na medzu, aby som nerušila a dívala som sa, ako sa veľká oranžová slnečná guľa ponára do sivej hmly, najprv len kúštik, potom polovica a nakoniec v nej zmizla.

Vtedy sa aj Katrena pohla ku svojmu domu.

„Videla si ju?" spýtala sa ma už dnu v izbe a podstrčila mi hrnček s čajom, voňal bylinami, za nič by som neuhádla, čo všetko v tom čaji je. „Prišla mi povedať, že tu dlho nebudem. Hádam do Vianoc, hádam do jari... Nepozeraj tak, o živote večnom sa píše iba v Biblii. Chcú to tu predať, moje deti, aj to viem. Škoda bude domu, kde sme sa všetci narodili, dajaký boháč si ho prestavia na chatu, namiesto jabloní vysadí smreky a borievky, teraz je to tak v móde. Ale to predsa nie je tvoja starosť, Zuzka. Teba tam na druhej strane zatiaľ nečakajú. Vieš ako sa to tu hovorí, keď vyjde dúha, že je to most do neba. Ale iba pre toho, kto tu dole na zemi nezanechal nejakú dlžobu. Nie peniaze, nie bohatstvo, ale to, čo by dušu ťažilo. Tú knihu, Zuza, zanechám raz tebe. Dobre ju opatruj, aby sa múdrosť nestratila. Musíš mi len tamto do kalendára, čo visí na stene, napísať svoju adresu."

Poslúchla som ju, hoci som príliš neverila, že by si spomenula.

Vyspala som sa v izbe voňajúcej starým drevom a bylinami, ktoré mi vo zväzkoch viseli nad hlavou.

„Zuzka, vstávaj!" budila ma Katrena, len čo oschla rosa. „Máš pred sebou ďalekú cestu! Mne treba tamto dolu do kostola a tebe na stanicu, tiež dobrý kus cesty. Aby sa o teba deti nebáli! Máš dobré deti, držia pri sebe."

„Ako to viete, Katrena?"

„Ja viem všetko," a múdro sa usmiala.

Vyprevádzala ma a mávala mi ešte od tej oskeruše konča plota.

Sľubovala som si, že sa za ňou zastavím, lenže poznáte to... Stále odkladáte, až sa ten čas niekam vytratí a už nemáte možnosť povedať, čo ste chceli. Ako s mojím Tonkom. Rozprávam sa už len s fotografiou na nočnom stolíku.

Asi o pol roka pri mojej bránke zazvonil poštár. Podal mi balíček, nadpísaný kostrbatým písmom, papier vyzeral, akoby dlho ležal niekde na polici a prášilo sa naň.

Otvorím, a ležala v ňom kniha, neumelo zviazaná v koži, celá popísaná nevypísaným písmom, boli v nej rady o bylinách, čo ktorá lieči, kedy ju treba zbierať a veru aj, ako s ňou čarovať. Áno, niektoré boli aj úsmevné, ale s láskou napísané.

Chvíľku som váhala, či si ju mám nechať, či ju nedať do múzea, do archívu... Raz ju tam darujem, ak ju nebude chcieť Janka. Zatiaľ ju mám u seba. Je v nej múdrosť generácií. A ten čaj proti astme, čo som tam objavila, mi naozaj pomáha.

Prišli moje narodeniny a Peter s Jankou sa rozhodli urobiť mi radosť. Kúpili mi ako trucovňu Katrenin domček, keď som o ňom toľko rozprávala. Vrajn nebol drahý, v realitjke boli radi, že sa ho zbavili. Mám kam chodiť štrikovať, variť segedín, rozprávať sa s mačkou a aj so stromami. A vnúčatá stále žobronia, aby som ich vzala so sebou.

Mala by si radosť, Katrena z lazov.

Viera Večeřová - Ribana
3. místo v kategorii Próza oldpsavci

SEŠ VELKEJ KLUK

Nezastavuj se u výloh
s hračkami!
Co kdyby ti připomněly
tvé dětství!
Nekupuj si pytlík
pečených kaštanů!
Co kdyby ti náhodou
zachutnaly!
Nesbírej s chodníku
kus křídy!
Co kdyby tě napadlo
psát po zdi
kdo miluje Vladěnu
a kdo je vůl!
Vyhni se kocourovi
u plotu!
Co kdyby se mu zachtělo
pohlazení!
A vůbec nesahej do kapsy
u kalhot!
Co kdybys tam náhodou objevil
sirky,
provázek,
nůž!

Jiří Černohlávek - Qasinka
2. místo v kategorii Poezie nad 23 let

LES JE NÁŠ

Nejdřív bylo ticho, do kterého trochu šeptal vítr, a taky maličko skřípala unavená cedulka zakazující vstup do prostoru železné cesty. Cedulka visela jen na jednom šroubu. Listopadové nádražíčko i špinavý kouř lezoucí z komínů okolních baráků jemně přikrývalo sílící šero. Ve velkých omšelých nádražních hodinách s římskými číslicemi na chvíli přestala hlodat rez, pak v nich kovově luplo, až za sklem osvětleného ciferníku nadskočily dávno chcíplé noční můry, a ručičky vykouzlily čtvrt na sedm. Koleje se rozezpívaly. Do stanice Dálevlesy přihrčel podvečerní motorák od hlavní trati. Do skřípotu brzd se mísil veselý smích a kroky. Na perónu se kromě několika všedně vyhlížejících lidí zeleně zastrakatěla směsice postav. Členové T.O. Suchý jazyky neprodleně zamířili „na jedno“ obligátní páteční do dálevleské krčmy.

Jak prohlásil Bigles mezi trápením strun už ve vlaku, musí „U Šidilů“ probrat cosi vážnějšího, než jen klasicky tlachat nad bílou pěnou. Bigles byl nejstarší člen osady. Přezdívku vyfasoval podle své oblíbené postavy, leteckého esa pilota majora Jamese Bigglesworthy. Prosklené žejdlíky s logem pivovaru Srpec zazvonily o sebe a pak bouchly jednotně o stůl. Všichni utřeli naráz pivní knír. Jenom Květa usrkla čaj a ještě mimo rytmus. Vysloužila si za to kritický pohled od Drobka. Drobek byl ten typ, co vyndá v neděli na nádraží ze žracáku kompletní bochník šumavy, celou okurku a štangli uheráku, a snaží se to všechno cestou domů sežrat. „Jak někdo může jíst potápěče a k tomu pít čaj,“ zazoufal si Drobek nad jejich jedinou ženskou v partě. Hostinský řečený „Šidil“ právě rozkládal na stole talíře s buřty. Leskly se octem a voněly cibulí a bobulemi nového koření. „Tak co jsi nám chtěl tak důležitýho?“ zeptal se Arný. Arný mu každý říkal podle jeho dřívější záliby v kulturistice. „Ještě počkáme na Brejlouna,“ mrknul na prázdnou židli naštvaně Bigles. „Kde zas je?“ „Zase loví něco v tom svým debilu, víš, že tu vevnitř není signál!“ řekl Arný. „Já bych tyhle elektronický krámy zakázal!“ zahřímal Bigles. Brejloun se vrátil na své místo a provinile si šůroval zamlžený brejle. Měl aspoň čtvery dioptrie z věčného čumění do monitorů v pracovní a často i mimopracovní době. „Tak,“ řekl Bigles a vážnost chvíle zdůraznil malou odmlkou. Drobek jí bleskově využil a nacpal si do pusy kus buřta. „Stalo se něco, čeho jsem se na Rangerskách delší dobu obával - poblíž našeho osadního převisu někdo udělal Hodnotu.“ „Hodnotu?“ nechápavě krčil čelo Arný. „No a co má bejt?“ „Jak co má bejt,“ naštval se Bigles. „Víš, co to je?“ „No Hodnota, no!“ „Takže neví,“ řekla Květa. „Hodnota je taková pixla, co je schovaná, a je v ní cancák,“ začal vysvětlovat Bigles. „Do toho cancáku se zapisujou lidi, co tu schránku najdou.“ „Takže jako my na našem kempu,“ řekl Drobek a přestal žvýkat chleba. „Nebo na jiným novým, když ho objevíme?“ dodal Arný. „No to není jako my!“ dožral se Bigles. „Brejloune, vysvětli jim to.“ Brejloun spustil jak kniha: „No abys tomu rozuměl. Hodnota bývá voděvzdorná, většinou plastová schránka. Zakl adatel Hodnoty po jejím umístění obešle prostřednictvím Sítě ostatní členy komunity a zveřejní její pozici. Lovci se snaží Hodnotu nalézt. V Hodnotě je ukryto tajemství. Tajemství je většinou informace vážící se k místu nálezu. Třeba vstup do tajné štoly, nebo jak nalézt poblíž zapomenutou zříceninu, vyhlídku atd. Je to hra. Pak už stačí mít jen turistický lokátor s mapou, který komunikuje s celosvětovou geografickou sítí, a Hodnotu můžeš bez problému najít. Síť měla původně fungovat v systému….“ „To by stačilo,“ utnul ho Bigles. „Takže to znamená spousty lidí a možné prozrazení našeho kempu. S tím se musí něco udělat a hned!“ „ Tak jí prostě zlikvidujeme a je to,“ řekl Arný, který to nakonec pochopil. „Konečně slovo chlapa a trempa,“ pochválil ho Bigles. „Ale to přece jen tak nemůžeme?“ lekla se Květa. „Jen se neboj,“ řekl Bigles. „Musíš to vidět z nadhledu. Je to přece náš les. My sem jezdíme dýl a máme přece k tomu nějakej ten vztah.“ „No jo, letec, ten to musí vidět vždycky z nadhledu, dokud nenarazí čumákem do země,“ řekl Drobek Květě ve dveřích tak, aby to Bigles neslyšel. Za chvíli už pět postav pohltil vlhký studený les.

Ve velkých hodinách zase na chvíli přestala hlodat rez, pak v nich kovově luplo, až za sklem osvětleného ciferníku nadskočily dávno chcíplý noční můry, a ručičky vykouzlily čtvrt na jedenáct. Koleje se rozezpívaly. Do stanice Dálevlesy přihrčel poslední motorák od hlavní trati.

Pak si podzimní les definitivně oškubal poslední barevné vlasy ve větru. Střídal se sníh s deštěm a na Rengerskách se během dnů střídali trampové, Zakladatelé a Lovci. Lovci už po několikátý hledali Hodnotu, kterou už po několikátý Zakladatelé založili. A vždycky se mezitím objevily v lese Suchý jazyky. Týdny běžely, chcíplé můry ve velkých dálevleských hodinách s římským číselníkem nadskakovaly a votřískanej motorák pravidelně houkal v kopci před stanicí. Zima pořádně nepřišla a pak už bylo cítit ve vzduchu jaro a taky, že se něco stane.

A taky se stalo. Bigles to Suchým jazykům sdělil tentokrát už rovnou ve vlaku. U Šidilů to pak ještě jednou vysvětlili Arnýmu, protože to nepochopil, a Drobkovi, protože celou cestu šustil mastným papírem od salámu a polovinu toho neslyšel. „Představte si, že se ta Hodnota jmenuje „Náš les.“ No to přestává všechno,“ láteřil Bigles. „Náš les?“ zeptal se Arný. „Jako náš nebo náš jako jejich?“ „Náš les byl vždycky náš a nikdy jejich,“ řekl rázně Bigles. „Jak se takhle blbě můžeš ptát! A teď k věci. Brejloune, prosimtě.“ Brejloun se ujal slova: „Zakladatelé založili už třetí Hodnotu na témže místě a po jejím opětovném zmizení se odmlčeli. Teď jako pomstu zaměřili většinu našich kempů pomocí lokátorů a vytvořili jakousi mapu našich tábořišť. Někde na Rengerskách bude v neděli ráno zveřejněna tato mapa jako Tajemství. Kdo jí najde jako první, může s ní nakládat dle libosti. Zakladatel slíbil, že bude mapa jen jedna a vítěz bere vše. Kdo prohraje, v kraji končí! Je to výzva adresovaná přímo nám. Tentokrát je ale k nalezení Hodnoty potřeba najít několik stanovišť a vyluštit úkoly.“ „A odkud to víte?“ divila se Květa. „Psali to na Síti,“ odsekl Bigles. „Od kdy chodí trampové na Síť?“ divila se dál Květa. „Vždyť jsi říkal, že trampové na Síť nechodí.“ „Náhodou tam někteří mají i své osobní informace a vyměňují si tam názory a tak,“ řekl Brejloun. „Tak dost!“ utnul to Bigles. „Mapu samozřejmě musíme získat první. Brejloune, běž ven, je tam lepší signál.“ „ A kde jste vzali lokátor?“ divila se opět Květa.

Po cestě pobíhal hladový kos. Z ranní přetahované o žížalu ho vytrhnul dusot těžkých bot. Stačil tak tak uletět a už se cestou hnal Arný, Brejloun, Bigles a za nimi Květa a Drobek. S několikaminutovým zpožděním je pronásledovali první Lovci. „Kde je další stanoviště?“ volal za rychlé chůze Bigles na Brejlouna. „Asi dvě stě metrů tamhle za skalou.“ „Pokud ovšem odpověď na otázku, kolik má nejvyšší hora Rengersek Suchošť, je správně 614 metrů,“ dodala Květa.

Čerstvě probuzený šnek na kameni vyslechl další podivnou rozpravu. „Jak mám pokračovat 420 stupnů 150 metrů, když kruh má jen 360?“ divil se Bigles. „To bude těch 420 mínus 360, to je 60 stupnů. Už to házím do lokátorku,“ řekl nadšeně Brejloun. „Vždyť je to na stromě!“ vydechla Květa. „Konečně něco pro mě,“ zaradoval se Arný. „To jsou samý výpočty a zeměpis.“ „Vás to nějak baví,“ sjel je kriticky Bigles. Arný se radostně škrábal na strom. „Hele, a na co jsou ty čísla, co byly na každým stanovišti?“ čučel Drobek do instrukcí k dalšímu postupu. „Jaký čísla,“ zarazil se Bigles. „No ty asi budeme potřebovat k nalezení Hodnoty,“ odtušila Květa. „Přesně tak, to nám chybí do výpočtu k nalezení mapy,“ dodal Brejloun. „Do pytle! Tak my poběžíme dál a Arný se vrátí a čísla opíše. Sejdeme se na rozcestí u odbočky na Kachnu. Co nejdřív!“ velel Bigles. Zatímco si ostatní lámali hlavu na dalším stanovišti, Arný běžel zpátky a opisoval zapomenutá čísla. U poslední skrýše potkal skupinku Lovců. Netušil, že Lovci, kteří se navzájem neznají, při náhodném setkání u skrýše předstírají, že jsou na místě náhodou a nic nehledají. To aby obyčejný lidi v případě prozrazení stanoviště nezničili. „Ahoj,“ pozdravil nejstarší Lovec. „Sbíráte houby?“ „No, jarní,“ přitakal Arný. Pak na sebe chvíli koukali, předstírali, že svačí, přebalují si batůžky, a pořád se podivně ošívali.

„Tak teď už nám chybí jen ta zapomenutá čísla a můžeme spočítat, kde je mapa,“ radoval se na odbočce u Kachny Brejloun. „Ukaž!“ koukal do papírů Bigles. „Tak co, máš?“ volali jeden přes druhého už z dálky na Arnýho. „No, jedno nemám,“ udýchaně odpovídal. „Představte si, že jich je na tom místě pořád víc a všichni na sebe blbě čumí a nikdo se nemá k tomu, aby se do tý pixly podíval. Tak jsem to vzdal.“ „Ty seš fakt ichtyl,“ pochválil ho Bigles. „Tak mi řekni, jak teď najdeme mapu?!“ „No tak to nevím,“ odpověděl zkroušeně Arný. Brejloun mezitím počítal. „Ale já vím!“ řekl vítězně. Květa mu koukala přes rameno. „Chybí totiž zrovna to číslo, které už stejně známe z naší současné polohy podle lokátoru. Místo, kde je mapa schovaná, je podle ostatních čísel nedaleko. Takže já bych vyrazil.“ „Fakt dobrý!“ plácnul ho po rameni Bigles.

Čerstvá březová zeleň jarních lístků, hluboká modř nebe, voňavé borovice a jeden z postranních výběžků vrcholových skal kopce Kachna. U žluté skalní stěny bylo živo. Z jedné strany sem, co terén dovolil, mazaly Suchý jazyky, z druhé další Lovci. Zdálo se, že Lovci budou v závějích písku pod stěnou dřív. Arný však nakonec prokázal své sportovní kvality a do skalní štěrbiny šáhl jako první. Lovci se zklamaně zarazili na několik kroků od nich. „Tak to byla paráda!“ nadskakoval nadšením Drobek. „Jasně, příště jdeme zas!“ nadšeně přitakal Arný. „To jste teda uhodli!“ zavrčel Bigles a začal trhat mapu na kousky. „Já už s touhle hrou nechci mít nic společnýho!“ „Škoda,“ řekla dívka v hnědých kapsáčích a zeleném klobouku, které si do té doby nikdo nevšimnul. „Tajemství nebude odhaleno a já už zde další Hodnotu nezaložím,“ dodala. „Ale je tu moc pěkně,“ zamžikala modrýma studánkama přímo na Biglese. Ten nasucho polknul, protože si všimnul, jak je ta holka sakra hezká. A pak, čekal nějakýho kluka a ne takovouhle ženskou. „Ta hra je taky to… pěkná,“ po několika vteřinách zakoktal Arný. „Já jsem Bigles,“ řekl pak po další chvilce Bigles. „Petra,“ usmála se a posunula si kloubouk lehce z čela. Bigles se přistihnul, jak se topí v těch studánkách. Modrých a hlubokých jako nebe.

Ve velkých nádražních hodinách zase nadskočily dávno chcíplé noční můry a koleje se rozezpívaly. Do stanice Dálevlesy přirachotil podvečerní motorák směrem na hlavní trať. Vítr šeptal, cedulka skřípala a za kolejema šuměl náš les, co z něj čouhají skály. A za chvíli už bude léto.

Tomáš Racek - Tom
2. místo v kategorii Próza nad 23 let

TOULAVEJ BACIL

Voňavým ránem brouzdáme se bosí
pod kůži toulavej bacil nám vlez
korálky rosy se třpytí v trávě
a na lesních pasekách zavoní vřes

Z dlaní se napít
a nasadit křídla
ke slunci vyletět o kousek blíž
dálkou se opít
jak bublina z mýdla
je osud tvůj ve kterém listovat smíš

Kytary struny nám zazvoní tence
když zpíváme písně o toulání
sčítáme cesty co ještě nám zbyly
než vrátí nás domů vlaku houkání

Pak zazpívaj šíny
tu píseň poslední
o voňavym lese a o kapradí
Sepraný džíny
a na srdci tíseň
si s šedivím městem už neporadí

Proto máš v kapsách jehličí vůni
do čela pálí tě vandráků cejch
duši sis umyl v modravý tůni
a na tváře severní vítr ti dejch

Prostě všechno tě táhne
tam do skal a lesů
kde ptáci maj křídla a voní tam kmín
Dálka tě vtáhne
a vůně vřesu
špinavý město ti zakryje stín

Olga Kodetová - Brepta
3. místo v kategorii Poezie nad 23 let

NĚKDO

Motorový vůz typu 810 přistál s úlevným oddechnutím u perónu mladotického nádraží a dveře se s hlasitým žuchnutím otevřely. Jerry, jediný pasažér vlakového spoje, vystoupil na perón a pomalu se rozhlédl. Rukama povolil třmeny usárny zařízlé do ramenou a pravačkou ještě polohu velmi dlouhého nože zavěřeného v pochvě u pasu. Výpravčí stojící toporně u dveří výpravny zbledl, ledabyle a velice rychle mávl zelenou plácačkou a zmizel ve tmě kanceláře. Jerry se nad jeho spěchem pousmál a vydal se k rohu budovy s nápisem „Východ.“ Hned za rohem stálo vozidlo policie. Policista sedící na místě spolujezdce spustil okénko a unuděně do něho zapíchl prst a několikrát jím zakmital. Jerryho to ponižující gesto zpoceného policisty rozčílilo. Bleskově si ale uvědomil, že cíl je na dosah a tak s úsměvem uposlechl.

„Tak kam jste vyrazil, strejdo?“ přidal policista k ponižujícímu gestu i ponižující tón.

„Ále,“ nespěchal Jerry s odpovědí. Tím dlouhým „ále“ chtěl dát najevo jednak trochu zdravého vzdoru a jednak skutečnost, že není žádný strejda. Policista ale na odpověď ani nečekal. Špičkou prstu sjel k noži zavěšenému na opasku a očima se zapíchl Jerrymu do obličeje.

„Jestli se nepletu, tak u nás není omezená délka nože,“ vrátil Jerry policistovi pichlavý pohled a ten třikrát bezradně polkl.

„Nech ho. To nebude on,“ vstoupil do debaty bezhlavý řidič vozidla. „Tenhle je starej a vyschlej.“

Jerrym vztek už doslova cloumal.

„Koukáte na televizi?“ zeptal se opět policista na sedadle spolujezdce.

Jerry jen kývl.

„Tak víte co se děje,“ nečekal ani na odpověď, zavřel okénko a vozidlo s nápisem „Pomáhat a chránit“ zamířilo ke chřtánu viaduktu. Jerry vyrazil za ním.

Jerry, vlastním jménem Jarda Janeček, nikdy nic nedokázal. Začalo to už ve školce. Nikdy neměl svůj výkres na nástěnce v šatně. Soudružka učitelka poklesla pokaždé, když ji přinesl hotový výkres v kolenou. Všechny pohádkové bytosti, které kdy nakreslil, trpěly Dawnovým syndromem a to včetně hříbka, muchomůrky i motýla.

„Jaroušku, to nemůžeme dát na nástěnku, to by se ten pán zlobil,“ říkala mu vždy chlácholivě a bezradně a omluvně se dívala na Novotného portrét na zdi.

Jaroušek sice nechápal, proč by se měl ten pán zlobit, když jsou všechny jeho obrázky hezčí než on, ale mlčel. A na škole to bylo zase stejné. Pokud si vzpomněl, tak ani tady nikdy v ničem nevynikl. Ve škole byl vždycky průměrný, šedivý a nanejvýš druhý. Druhý byl třeba ve šplhu na tyči. Za Standou Dobiášem, který byl o dvě hlavy menší. Druhý byl i ve flusání na dálku. Za Miluškou Vrbovou. A to byla ještě ke všemu ženská. V čáře ho vždycky obehrál i Mila Šustáček. A to byl zase pablb. Při výrobě špulky na prádelní šňůru v dílnách, jako jediný vyrobil hřeben. Byl hezkej. Soudruh učitel Pelc byl ale plešatý a neměl fantazii. Jako jediný kluk ze třídy neměl Simsona. Jenom mopeda po tátovi. Jediné co uměl, bylo házet kudlou. Házení kudlou ale nebylo ve školních osnovách a špatně se provozovalo na školním hajzlíku.

Jerry prošel viaduktem a začal stoupat na Černou Hať. Auta, která ho na úzké okresce předjížděla, byla nacpaná jídlem a chataři. Všechna, do jednoho, na jeho úrovní přibrzdila a když si některý z členů posádky všiml velkého nože na jeho boku, řidič rychle sešlápl plynový pedál.

„Víte co děláte?“ zastavil konečně řidič oprýskané Audi a vyklonil se statečně z okénka.

„Proč?“zastavil se i Jerry.

„No však víte, osm zavražděných trampů a vy se tu producírujete jako by se nic nedělo,“ přimhouřil řidič zvídavé oči.

„To bylo ale v Klokočkách, ne?“ přikývl Jerry. Relaci ve zprávách minulou neděli také viděl.

„Jo. To bylo před týdnem. No a týden před tím, jeden v Novohradkách a ještě týden před tím? To byli tři v Tiských stěnách a před tím ještě dva na Brdech. A odtud už je to sem docela blízko…“ udělal řidič konečný výřad

„Tady je ale Střela,“ odehnal Jerry rukou pomyslnou mouchu.

„No, ten Játro, nebo jak si říká, putuje po celý republice. Ale když jste si tak jistý…. nechcete náhodou někam hodit?“

„Jedete na Hať?“

Flusačka Vrbová vyhrála celostátní soutěž kadeřnic. Malý Standa Dobiáš se prošplhal až na podnik zahraničního obchodu, nosil riflové rifle a z okna paneláku pouštěl celému městu Uriah Heep a Led Zeppelin. A pablb Šustáček promoval na Karlovce a odjel do Mongolska kopat dinosaury. Jarda Janeček také odjížděl. Každé ráno na kole Eska do nedaleké pobočky Škodovky. Tady se v typizovaných montérkách a se hřbetem ohnutým nad soustruhem stával jedním z mnoha kopečků rozsáhlého namodralého pohoří, kterým proběhlo vrásnění s každým zahukáním sirény. „Nejdelší nehty na světě má Američanka Lee Redmondová,“ četl o pauze v Mladém světě. „No to je hnus,“ pomyslel si nad obrázkem blondýny s pokroucenými metrovými pařáty. A pak ho to napadlo. Konečně se o něm dozví celý svět. Kulička z ušního mazu narostla po třiceti letech do rozměru pinkponkového míčku. Stál opřený o pracovní stolek, prohlížel si kuličku zavřenou ve sklence od přesnídávky a přemýšlel, co po šichtě řekne redaktorce z Blesku. Bral jenom titulní stranu. Ještěrkář Bíba byl zase nacamranej. Volantem zatočil o zlomek sekundy později. Ližina ještěrky drcla do pracovního stolu a sklenička se světovým unikátem dopadla před kola vozíku. Ty jí okamžitě a nemilosrdně rozdrtily.

„Co řveš!?“ seskočil Bíba z ještěrky a špičkou okované boty odkopl střepy pod stůl. „Ještě si tu píchnu kolo,“ zahalekal a s hotovým obrobkem na ližinách odjel pryč. Mezi nohama stolu se lesklo jen pár skleněných střepů, třicet let života a titulní strana Blesku. Stejný den mu ukradli i kolo. Jednu stanici jel domů vlakem. V posledním vagónu seděla parta

trampů. Halekali, hlučeli a mlátili do kytar. Odejít z jedoucího vlaku nešlo. Vydržel. Když celý zpocený a rozzuřený vystupoval, dostal nápad.

„Ty ses posral, ne!!!“ ječel na Jerryho hospodský z Čoubova mlýna, jen jak ho uviděl na mostě.

„Po lesích běhá rozparovač Játro a ty si klidně oblečeš zelený, hodíš si na záda tu nudli a ještě ho jdeš provokovat,“ neubral na hlasitosti. Naopak. Ještě přidal.

„Nebylo by pivo?“ došel Jerry až k okýnku a mírně se naklonil.

„Klidně dvě,“ zahalekal zase hospodský a prostrčil orosený půllitr oknem.

„Seš stejnej magor, jako ti co zaplatili před chvílí,“ hulákal ale dál z okénka.

„Kam šli?“ zeptal se Jerry se zájmem.

„Kam by asi šli, když byli tady? Na Stříbrný potok, asi. Ne?“

„Tak ty přesně hledám,“ odpověděl Jerry a dopil pivo jediným mocným polknutím. Hodil dvacetikorunu do okna a vydal se proti proudu Střely.

Hospodský sáhl na polici a vyklepal na mobilu čísla 1 a 5. Potom zmáčkl tlačítko zavěsit.

„Blbost,“ zabručel si sám pro sebe. „Vypadá dobře. A ke všemu je starej.“

„Vy jste 112B- 24?“ zahoukal na Jardu Janečka mladík v tmavě modrém saku uškrcený mohutným uzlem na modro bíle pruhované kravatě.

„Já jsem Janeček,“ zvedl Jarda nechápavě oči od desky pracovního stolu, na které se kroutilo hádě kabelového svazku.

„Tady jste 112B-24,“ odsekl mu ten zauzlovaný spratek a protože se mu nechtěl dívat do očí, strčil mezi jejich obličeje tmavé plastové desky. „Kabelový svazek 2561832 a 2756588 nám náš odběratel z Německa vrátil. Oba byly zmetek,“ pokračoval spratek neosobně až strojově. „Oba svazky kompletovalo číslo 112B-24,“ sklonil konečně desky a zadíval se Jardovi drze do očí.

„Oba svazky kompletoval Janeček,“ vstal Jarda pomalu ze židle a do obličeje mu začala natékat krev z celého těla.

„Já tu mám číslo 112B-24,“ zapíchl spratek prst do sestavy na sjetině. „Takže vám odečítám 80 Euro z výplaty.“

„Já jsem Janeček,“ syčel Jarda skrz pevně stisknuté zuby. „To číslování lidí už tu jednou bylo a pochcípalo hned pár milionů lidí.“

„Jestli se vám to nelíbí, stačí říci,“ zasmál se spratek jedovatě. „Takhle lusknu prsty,“ jeho prsty skutečně vydaly luskavý zvuk, „a mám tu dvacet dalších.“

Jarda měl už obě pěsti pevně sevřené, když si všiml vstupní karty do fabriky. Pod logem společnosti bylo jeho rodné číslo. Začínalo číslovkou 58.

„Rozumím,“ zašeptal Jarda a sedl si zpátky ke stolu. „Stále je lepší být číslo, než nikdo,“ řekl si sám pro sebe polohlasem.

Oheň v ohništi před srubem na Stříbrný řece sotva skomíral. Tři kluci nalepení rameny k sobě ukrývali těch pár řeřavých uhlíků svými těly, aby je nebylo z žádné strany vidět. Z ohně stoupal jen slabý proužek dýmu, který se těsně nad jejich hlavami rozpadal. Kluci mezi sebou mluvili polohlasem a neustále se ustrašeně rozhlíželi. Jerry vystoupil z temného okraje lesa a prosvětleným prostorem mezi řídce vysázenými sloupy rovných a hladkých smrkových kmenů sestupoval k ohništi.

„Ahoj kamarádi,“ pronesl vesele, když došel až ke skupince. Tři bledé obličeje jej sledovaly po celou dobu, co kráčel k ohníčku. Až teď, když jej uviděly zblízka, napjaté výrazy trochu povolily. Když si ho prohlédly, hádaly mu kolem šedesáti a figuru neměl zrovna obalenou svalstvem. I ten nůž byl spíš jenom na ozdobu.

„Ahoj,“ řekly obličeje sborem a posunuly se, aby uvolnily místo na dřevěné lavici.

„Já jsem Jerry,“ představil se bledým obličejům a pomalým pohybem sundal usárnu ze zad a opřel ji o kmen nejbližšího smrku.

„Jerry Játro, abych to řekl přesně,“ narovnal se a pomalu se k nim otočil. V pravé ruce se zalesklo ostří dlouhého nože na ozdobu.

Jeden byl statečnější. Kopl kanadou do ohniště a proti Jerrymu vylétl roj žhavých jisker. Potom se dal také na útěk. Jerry si pomalu setřel popílek z obličeje, zamířil a hodil. Nůž udělal ve vzduchu povinné pukrle a neomylně zasáhl trempova játra.

Na stole redaktorky Blesku se rozblikala zelená kontrolka a zavrněl telefon. Redaktorka Jiřina Horká se otočila od monitoru počítače a nepřítomně sáhla po sluchátku. Očima stále kontrolovala text na monitoru, který se týkal určitě Josefa Rychtáře.

„Prosím, Horká, Blesk,“ vychrlila naučenou frázi.

„Tady je Játro,“ představil se ve sluchátku mužský hlas.

„To bude omyl,“ řekla úsečně a dala si záležet, aby to znělo i hodně naštvaně. „Jestli chcete číslo na soudní, podívejte se do Zlatých stránek,“ vzdálila sluchátko od ucha a chtěla jím vzteky praštit do vidlice.

„Tady je Jerry Játro,“ zaslechla ještě z dálky. Pohyb ruky náhle ustrnul ve vzduchu. Sluchátko se pomalu navrátilo k ušnímu boltci.

„Ten Jerry Játro?“ zeptala se nevěřícně sluchátka a srdce se jí hlasitě rozbušilo.

„Ten,“ zachraptěl mužský hlas v mikrofonu.

„A můžu pro vás něco udělat pane Játro?“ nadechla vzduch z poloviny kanceláře.

„Můžete. Napsat se mnou rozhovor.“

Jerry Játro vyšel z budovy redakce Blesku. Stylově oblečen do zeleného mantlu, s úzkou rourou usárny na zádech a dlouhým nožem zavěšeným v pochvě na opasku. Nad bariérou policejních aut vyrůstaly oblé hříbky černých příleb a z nich trčely štíhlé hlavně automatických pušek. Jerry sáhl po noži, vytáhl jej z pochvy a zvedl nad hlavu. V ten okamžik se rozpoutala bouře. Ze všech stran do něj udeřily blesky fotoaparátů. Potom jej nějaká neznámá síla udeřila zezadu do kolen a další mu vyrvala nůž z ruky. Pomalu se sesul k zemi. Nadšením rozpálený obličej mu zchladila drsná a studená dlažba chodníku.

Jan Valeš - Jeňýk
1. místo v kategorii Próza oldpsavci

SPIKLENECTVÍ KEROUACŮ V BOTÁCH Z POPRASKANÉ KŮŽE („On the road“ po česku)

Touha očekávání
netrpělivě přešlapuje
v botách z popraskané kůže
co trhlinami nasává vlhkost
u výpadovky za městem
Stále ten stejný patník
a v asfaltu silnice
vyšlapaný důlek
Šupácká lehkomyslná vzpoura
v botách co dávno zapomněly
na všechny ty cesty
po kterých se chodilo pomaleji
a možná dříve i bosky
Krása se nearanžovala
a všude kolem nás
rozcuchaně ve větru vlála
jak nepoddajné vlasy beatniků
Krása zkřivená vyumělkovaností
křičí kolem cest
stupidní slogany
z obřích reklamních billboardů
Hlava plná snů
a za zády
monotónní život města
zválcovaný starostmi všedních dnů
Tornáda emocí
hutná vyjádření
vztyčeným prostředníkem
řidičům co nestaví
Ještě je spousta šoférů
co rádi přizvou stopaře
do kabiny náklaďáku
aby si mohli povídat
Jambické předení motoru
v rytmu poezie dálek
Nabídnutá cigareta
barevné vzpomínky
jak sklíčka krasohledu
obrazy v oblacích kouře
a v krku
škrábe šlukovaný pocit radosti

Boty z popraskané kůže
stojí udiveně a bezradně
na vyasfaltovaném parkovišti
Z okénka dřevěného kiosku
plazí se líně
všeobjímající přepálená vůně
langošů a hamburgerů
V ostnatých větvích hlohů
jak tibetské modlitební praporky
vlají větrem nabodnuté
potrhané sáčky od brambůrků
Použitý naplněný kondom
chvilkovým pocitem rozkoše
zakoupené z ušetřených diet
chlípně se směje
prázdným plastovým kelímkům
a plechovkám od piva
pohozených v trávě
mezi skvrnami oleje
Z kabiny zaparkovaného náklaďáku
duní sípající hekající flétna
Iana Andersona
z Jethro Tull

Do bludiště skal
rázně spěchají kroky
v botách z popraskané kůže
Zavěsit svůj život na lano
jak oběšence
Vyšplhat až na vrchol
s neomalenou náruživostí
ukázat zemské tíži vzdor
Tam mezi nebem a zemí
setřást chmury
ubíjejících pracovních dnů
co jak potulné zlé čarodějnice
skáčou na záda
Uchopit pomíjivost okamžiků
čechrat rukama
hřívy divokých koní
cválajících oblaků
Neúnavný dusot kopyt
slova tajných přání
jak mantry
vyprahle šeptané ve větru
osedlávají hřbety mraků
Bublající ticho
nebe se plazí po skalách
a slunce
se spustilo po provaze
Smrákání smutku
vše jakoby se zastavilo
jen srdce
to zůstalo
a ve spáncích
klokotavě šumí krev

Rytmus kroků
v botách z popraskané kůže
odráží ozvěna žulových stěn
Na dně rokle
plápolá oheň
štvanců na útěku
z betonové cely města
Spiklenectví Kerouacků
Nezapomeň
kdo jsi
a proč přicházíš
Podané ruce
zalomené palce
přátelství ryzí a čistá
na dlaních srdce
Odlesky plamenů
hra světla a stínů
otřískané kytary
neškolené hlasy
hraní a zpívání

jen tak pro radost
Nasazení a upřímnost
co by mohla závidět
i scéna Národního divadla
Tolik repríz
v amfiteátru lesa a skal
Tolikrát opakované představení
možná až tuctově všední
přesto noblesně sváteční
a pokaždé jiné
Místo slavnostních rób
cylindrů a fraků
maskáčové blůzy
klobouky tuláků
Místo značkových parfémů
vůně romantiky
A ráno
místo zvonění budíků
klinkání lučních zvonců
vteřiny nenávratna
polapené v krůpějích rosy
pavučinou babího léta
Tolik času ještě zbývá
tolik času uprostřed ghetta
bratrstva bláznivých vyděděnců
těch co po svém chtějí žít
jen tak bez pózy
svobodně
bezprostředně
nespoutaně
Tolik času ještě zbývá
vždyť neděle
je až zítra

Smutný osiřelý camp ve skalách
a voda v potůčku
si stále zurčivě vesele zpívá
Smutné jsou návraty tuláků
boty z popraskané kůže
loudavě se plouží
ke krajnici silnice
u parkoviště kamiónů
Zase ten stejný patník
a u něj
vyšlapaný důlek v asfaltu
na odvrácené straně mince
Slastná očekávání šoférů
očekávání šťastných návratů
k milenkám
k dětem a manželkám
nebo čtyřem prázdným stěnám
zoufale křičících samotou
Ještě tolik kilometrů zbývá
ještě tolik času zbývá
ještě zbývá
kafe černější než noc
rutinně zalít do termosky
Dokouřená cigareta
a vajgl cvrnknutý do trávy
pod ostnaté hlohy
mezi plastové kelímky
prázdné plechovky od piva
a další použité prezervativy

Asfaltová čára
geometrická spojnice romantiky
bot z popraskané kůže
a betonového města
šklebícím se neupřímným úsměvem
blikajících reklamních neónů
Pupeční šňůra s městem
pulsující tepem
asfaltu betonu a kolejnic
městem
s bující rakovinou lhostejnosti
narvanou do páchnoucích popelnic
městem
smrdutých sraček kanálů
účtenek za teplou vodu
a pocitů odcizení
městem
s vymezeným prostorem
krychlových metrů na osobu
městem
s měkkou pohodlnou postelí
s čistým povlečením
vonícím po Azuritu
Na nočním stolku
místo bible
ohmataná kniha s oslíma ušima
od Jacka Kerouaca „Na cestě“
Sojčím pírkem
založené stránky
„Jojoj! Sale,
musíme pořád jet
a nikdy se nezastavit,
dokud tam nebudem.“
„A kam chceš dojet, člověče?“
„Nevím, ale jet se musí.“

Boty z popraskané kůže
s jehličím a kamínky skal
mezi vzorky podrážek
meditují v předsíni
jak nervózní pacient
v čekárně u lékaře
než na něj přijde řada
Prý nelze se vracet
do stejné řeky
prý dvakrát do ní nevstoupíš
přesto
právě proto
netrpělivě čekají
až kulhavé dny
jak chromý o berlích
se dobelhají do pátku
aby mohly být
znovu
opět
zase
on the road

Miroslav Marusjak - Miky
1. místo v kategorii Poezie oldpsavci

ESEMESKA

Jsou situace, kdy i malý zrnko písku dokáže spustit lavinu, řetěz událostí, který, jakmile se dají do pohybu, jedou si po svým a na přání toho zrníčka už vůbec neberou ohled.

„Uz nemuzu, nema cenu mi psat, je konec, jsem mrtvej!“ zněl text SMS zprávy, kterou Špičník v pátek večer odeslal svojí přítelkyni a která se vzápětí tím zrníčkem měla stát.

Tu ženskou si nabalil před půldruhým rokem. Jmenovala se Alžběta, byla svobodná a on měl za sebou čerstvě rozvod, jemu bylo něco málo přes čtyřicet let, ona byla trochu mladší.. Byla hodná, starostlivá, až se divil, že jí žádnej z předešlých vztahů nikdy nevydržel na tak dlouho, aby se vdala a měla děti. Byla taky tolerantní, což oceňoval. Špičník byl tramp do morku kostí, a i když ona ne, alespoň zpočátku s ním párkrát vyrazila a zdálo se, že jí společnost jeho kamarádů vyhovuje. Později sice její zájem ochladl, ale pořád pro něj nebylo problém, kterýkoliv víkend vyrazit ven. Začali spolu žít, nastěhovala se k němu do podnájmu, a pak se všechno pomalu, ale jistě začalo měnit. Respektive, ona se snažila změnit jeho. A to od základu.

Tu osudnou zprávu odeslal z jistý podbrdský hospody, kde se právě odehrávala rozverná merenda, pořádaná na oslavu padesátin jeho dobrýho kamaráda Benyho. A právě odjezd na tuhle oslavu spustil další vlnu dobrých rad i výčitek od jeho partnerky. Že už nemá na starý kolena blbnout a začít se chovat seriózně, že má omezit alkohol a kouření, že určitě zase bude pojídat polospálený uzeniny a další nezdravý jídla, což škodí jeho zdraví. Docela rád ujel na vandr, ale i tam ho díky mobilnímu operátorovi dostihla. Napřed telefonáty, a když je přestal brát, esemesky. To všechno k pobavení ostatních pardů. Připadalo mu ubohý vypnout telefon, tak alespoň ztlumil vyzvánění a odbíhal příležitostně odpovídat a uklidňovat ji. Předsevzal si, že bude slušnej a na každou zprávu odpoví. Bylo to ale náročný, proto udržoval odhodlání alkoholem. Co kárající esemeska od ní, to velkej panák. Kolem půlnoci se nad lokálem rudohnědě zatáhlo a začaly pršet fernety, který oslavenec dával k dobru. Díky tomu se Špičník rychle ocitnul na pokraji schopnosti smysluplně obsluhovat telefon a zřetelně cítil, že rychle ztrácí schopnost se udržet na nohou. Rozloučil se s ostatními a vydal se tmou na svůj oblíbenej camp ve vojenským pásmu. Z posledních sil odeslal výše uvedenou zprávu, která měla podle jeho představ znamenat, že už má dneska dost pití, jde spát a nemá cenu mu dál psát.

***

Alžběta nevěřícně zírala na displej a propadala panice.

„Chce se zabít! Já ho dohnala k sebevraždě!“

Na její esemesky nereagoval, telefon nebral. Horečně uvažovala, co musí udělat. Brácha! Dělá u záchranářů, ten si bude vědět rady.

„Musíš něco udělat, Martine, jinak to nepřežiju. Do smrti bych si to vyčítala,“ brečela do telefonu. Její bratr záchranář Martin měl právě službu na dispečinku.

„Uklidni se, ségra, nebude to tak horký,“ servíroval jí těšínský jablíčka.

Marně. Jen na sebe přivolal příval výčitek, že je mu jeho vlastní sestra lhostejná, doprovázenej srdceryvným hysterickým pláčem.

Věděl už svý. Alžběta si tímhle svým nešťastným přístupem vždycky dokázala spolehlivě zlikvidovat každej vztah a přimět jakýhokoliv chlapa k panickýmu útěku od ní. Proto byla pořád ještě nezadaná a on jí coby sourozenec zbyl, protože se ségrou se prostě rozejít nedá.

„Dostala dalšího,“ uvědomil si. Byla to škoda, tenhle díky svý téměř flegmatický povaze vypadal hodně nadějně.

„Víš co, řekni mi kde je a já tam pošlu sanitku, jo?“ rozhodl se jí pomoci.

O chvíli později už byl sanitní vůz na cestě do oné hospody.

***

Špičník se ve stavu značný podroušenosti prodíral ke svýmu campu. Ve tmě napřed ztratil baterku a o chvíli později i cestu. Teď zrovna pekelně nadával, protože zakopnul a vletěl rukama přímo do ostružiní, který ho bolestivě zdrápalo na předloktí. Ale byla to i klika, uvědomil si, že právě takový hustý ostružiny rostou na vysejpce pod campem. Za deset minut se už svalil pod přístřešek a hned, jak na sebe natáhnul spacák, tvrdě usnul.

***

„Martine, máme problém,“ volal kolega ze sanitky, „ten chlapík už v hospodě není, říkají tu, že se sbalil a šel někam do lesa. Prej vypadal dost zničeně, dostal nějaký špatný zprávy.“

„Do háje! Víte kam?“

„Jo, ukázali mi to na mapě, ale tam se sanitkou nedostaneme.“

„Do háje,“ zopakoval zase Martin, „pošlete mi souřadnice, zkusím zjistit, jestli je tam nějakej jinej přístup. Snad si do tý doby nic neudělá.“

Za chvilku mu data dorazily. Bylo to špatný. Tam by se dostal jenom nějakej džíp. Nebo vrtulník. Kouknul do mapy a zjistil, že má přeci jenom trochu štěstí, sotva tři sta metrů od udanýho místa byla rovná plocha, na který běžně přistávaly armádní helikoptéry při cvičeních. Na chvilku zaváhal, on takovej vzlet vrtulníku přeci jenom není jen tak, pak si ale vzpomněl na hysterickou ségru a zvedl mikrofon vysílačky.

***

Špičník slastně chrápal a hlavou se mu honily těžký opilecký sny. Právě byl někde u řeky, když tu najednou její tichej šum přehlušil řev rozbouřený vody. Blížila se zátopová vlna. Začal se ve spacáku zmítat, protože se v tom snu právě topil. Pak se na něho někdo vrhnul a tahal ho z vodního přívalu ven. Napůl se probudil a obtížně se vracel do reality. Jeho alkoholem opojenej mozek se s ní nedokázal srovnat, zvlášť, když ani pro probuzení ten rachot neustával a pořád ho nějaký cizí ruce tahaly a vlekly. Zmohl se jenom na chabej a nekoordinovanej odpor.

„Je ožralej jako prase,“ konstatoval jeden ze záchranářů, „jseš si jistej, že je to sebevrah?“

To už ho měli připoutanýho na nosítkách a šoupali ho do vrtulníku. Druhej ho prohlížel.

„Možná jo, podívej na ty ruce!“ ukázal na předloktí, plný krvavých ran a šrámů, který si Špičník přivodil pádem do ostružin.

„Jo, jenže ty rány jsou mělký a zaschlý, takhle by se asi těžko zabil.“

„Možná na to byl moc ožralej, nebudu riskovat, že až vystřízliví, vylepší to. Vezmeme ho na psychiatrii, oni už si to tam rozhodnou sami.“

Kejvnul na pilota a motory helikoptéry nabraly otáčky.

***

„Nepřeskočilo ti?“ volal ráno Martinovi jeho dávnej kámoš, doktor z psychiatrie, „poslals mi sem opilce, kterej na nějakou sebevraždu neměl ani pomyšlení. Kvůli tomu jsi vypravil vrtulník?“

„A co ty rány na rukách? Kluci říkali, že měl zkrvavený předloktí.“

„Říká, že se poškrábal o nějaký trní. A já mu věřím, vypadá to tak, rozhodně to nejsou řezy, těch už jsem pár viděl.“

„Doprčic, to je průšvih,“ vydechl Martin a vzápětí doktorovi odvyprávěl celou tu story se svou hysterickou sestrou.

„Takže pokud tomu dobře rozumím, jste oba v pěkným maléru.“

„Spíš já, ségra mi volala na soukromej mobil, ani to nešlo přes sto dvanáctku. Přece jí nemůžu prásknout.“

„Na kolik takovej planej vzlet přijde?“ zeptal se doktor.

„Ani se neptej,“ odtušil Martin, „hele, musíš mi pomoct! Už kvůli Alžbětě, tohle by ji zničilo. Nech si ho tam pár dní, jako že ty sebevražedný sklony opravdu měl, prosím.“

„Víš, co po mně chceš? Co lékařská etika?“

„A co kamarádství?“ nedal se Martin.

***

O měsíc později konečně dorazil Špičník zase do práce. Napřed nechápal, co a proč se stalo, i když předpokládal, že v tom má prsty Alžběta. V blázinci do něj rvali nějaký prášky a každou chvíli mu někdo cpal, jak je život vzácnej a krásnej. Jako by to nevěděl. Marně vysvětloval, že je to celý omyl, naopak, čím víc si stál na svým, tím víc toho do něho hustili. Když mu došlo, že takhle by se odtud nedostal, snažil se jim vyhovět. Nakonec si posypal hlavu popelem, přiznal, že sebevražda byla chyba a dělal všechno, co po něm chtěli. A teď byl konečně venku s pocitem, že už má všechno za sebou. Neměl.

„Podívej, Franto, zakázek je málo, museli jsme sáhnout k reorganizaci a snížit stavy. Takže ode dneška ti běží výpovědní lhůta, tak si vezmi svoje věci a můžeš jít domů. Za dva měsíce si přijď pro zápočťák,“ přivítal ho šéf bez obalu.

„Šéfe, to mi nemůžete udělat,“ protestoval, „teď jsem přišel o spoustu peněz a nemůžu bejt bez práce. Na krku mám splátky a dlužím za nájem a alimenty. Vždyť jsem byl z nejlepších, to přeci víte!“

„Byl jsi, Franto, ale dobře víš, proč tě zavřeli do blázince. Já nebudu riskovat, že tě tady jednou najdeme oběšenýho na klice, dovedeš si představit, jakej by to byl průšvih? Přišel bych o zákazníky, kdyby se to rozkřiklo. To by mi mohlo položit firmu! Je mi líto.“

Šel domů, do svýho podnájmu. Už včera, když ho přivezli, zjistil, že Alžběta si sbalila věci a odstěhovala se. Ani se nedivil. Byl radši, že je pryč, nebyl si jistej, co by udělal, kdyby ji tam našel. Asi by z toho byl průšvih ještě daleko větší. Uvařil si kafe a přemýšlel co dál.

„Práce v háji, prachy žádný. No co, žít se musí dál. A než si něco najdu, aspoň si užiju pár vandrů. Už mi to chybí. Doufám, že mi kluci alespoň vzali z campu věci. Musím se jim ozvat.“

Jeho úvahy přerušil dveřní zvonek.

„Tak to jsme si nedomluvili,“ spustila domácí bez pozdravu, „dlužíte mi za nájem. Tohle je počestnej dům. Já tady blázna nechci! Ani se nedivím paní Alžbětě, že se od vás odstěhovala. Chudinka z toho byla celá špatná, když mi to vyprávěla. Máte okamžitou výpověď, sbalte si věci a do zítra ať jste pryč!“

Špičníkovi došlo, že právě stal bezdomovcem.

***

Hajnej se drápal pasekou do kopce. Byl na pravidelný obhlídce rajónu a právě se chystal na inspekci trampskýho campu, kterej už pěknou řádku let stojí tady pod vrcholem kopce. Když se k němu přiblížil, uviděl obrázek, kterej ho vyděsil. Na pařezu tam seděl zarostlej, špinavej a na pohled zdrchanej chlap, v ruce skoro vypitou flašku rumu, vedle sebe zapíchlou kudlu a na větvi nad ním přehozenej provaz se smyčkou. Hajnej váhal jenom chvilku a pak pomalu, aby na sebe neupozornil, vytáhl mobil a vytočil stodvanáctku.

Jan Frána - Hafran
ZLATÝ TRAPSAVEC

TOUHA

touho,
ty kočko prašivá!
běž! táhni mi ode dveří!
chci spát....
stejně mi neuvěříš
že nemám pro tebe
ani slzu,ani kapku krve,ani drobek chvil
a že nedám ti už ani střípek ze sebe
ani lok z láhve,v níž jsem tě utopil

touho,
ty kočko prašivá!
přestaň mi cestu křížit věčně!
nech si svá křídla-už je znám....
vždyť létat je tak nebezpečné
a co to bylo za „anděla“
jehož brk jsi mi vtiskla do dlaní
-prý,abych psal...no tak to dělám...
ale to peří-vždyť barvu má havraní!

touho,
touho,nech mne,prosím,spát...
běž jiným krást vosk z jejich svící!
u jiných dveří zkoušej naříkat!
vždyť teprv´včera vykop´jsem tě na ulici
a ty si přijdeš dneska znova?!
tady fakt končí legrace-
do misky naposledy naleju ti slova
a potom táhni! a už se nevracej!

Tomáš Mareček - Kiwi
2. místo v kategorii Poezie nad 23 let

PÁD ALAMUTU

„Budeš čučet," usmíval se hrdě Vilda, „ale pamatuj je to naše největší osadní tajemství. Za žádnejch okolností se to nesmí dostat ven, žádný fotky, nikomu nic ani naznačovat! Jestli to pustíš, tak u nás končíš. Ani nebudeš slavnostně vyloučenej, prostě tě vyrazíme! A to bude teprve začátek."

„Neboj," uklidňoval jsem ho: „Je mi jasný, že kempy tady v Českosasu je nutný nerozkecávat." „Jenže Alamut není jen tak vobyčejnej kemp, grýnhorne!" ohradil se Vilda dotčeně: „Směj na něj jenom ti, kteří jsou nositeli odznaku Vnitřního kruhu!"

Trochu mě tou svou teatrálností a sklonem k formalitám štval. A to, že mne vytrvale oslovoval „grýnhorne", i když už jsem se dávno přes hodnosti čekatele, nováčka a zelenáče propracoval do osadního výboru T. O. Rytíři Zadní země, mi taky radost nedělalo. Ale zase to byl činorodý člověk, který držel celý ten náš spolek pohromadě, takže jsem mu dokázal jeho drobné excentrické projevy odpouštět.

„A co je na něm teda tak zvláštního?" otázal jsem se.

Vilda se rozhlédl, jestli někdo neposlouchá. Na žluté značce z Růžové jsme sice dneska zatím nikoho nepotkali, deštivé podzimní počasí ostatně výletníkům moc nepřálo, ale už jsme dávno překročili hranici Národního parku a mohli jsme tudíž budit podezření.

„Alamut," zašeptal Vilda hrdě, „je facka udělená všem ochranářům. Začali jsme ho stavět krátce po zřízení Parku. Ve chvíli, kdy se začaly masivně bourat starý campy. Bylo nám jasný, že se sem bude jezdit furt, ale nechtěli jsme se pořád jen courat po roklích jako ostatní a nemít opravdovej stálej flek. Usmysleli jsme si teda, že si postavíme pořádnou a perfektně utajenou skalní pevnost, po vzoru hradu Alamutu, kterej byl za křižáckejch válek legendárnim sídlem tajný mohamedánský sekty asasínů."

„O tom jsem něco čet," přiznal jsem: „Vedl je nějakej Stařec z hory, to jsi jako ty?"

„Netřeba zacházet do takovejch detailů!

Důležitá je symbolika!" ohradil se Vilda a dotáhl si bederák, který mu pod panděrem drobet povolil. „Takže jsme to pojali ve velkym," pokračoval: „O zvlášť hnusnejch a deštivejch dnech, kdy ani Sojka zobák nevystrčí, jsme jezdili sem, do skal nad Kamenici, a tady, grýnhorne, tady jsme začali kutat! V pískovci to jde docela snadno. Ostatně, i partyzáni za války to tak dělávali. Do pěti let bylo hotovo!"

„To jste si jako vytesali převis? Nebo nějakou skalní místnost?"

„Nejednu, grýnhorne, nejednu! Alamut je klenot severního trampstva! Je schovanej v jednom z útesů přímo nad řekou. Má dva tajný vchody, dobře zamaskovaný, který střídáme. Žádnej člověk, kterej o Alamutu neví předem, je nevyčenichá! Pak to má ještě komín a jednu šachtici do řeky. Ta ústí pod hladinou ve stropu podemletýho převisu, sypali jsme tamtudy vyrubanej písek, aby nebudil pozornost."

„Zajímavý. A jak je to teda velký?" otázal jsem se.

„Tři místnosti. Do nejnižší, kam dáváme batohy a kde máme dřevník, ústí oba vstupy a taky vodní šachtice. Druhá komora je největší a nachází se trošku bokem nad ní, tam jsme vybudovali slavnostní ohniště se sezením. Třetí je zase o kousek vejš a stranou, říkáme jí udírna. Vede skrz ni totiž v rohu komín, tah to má dobrej a podle potřeby se tam dá udit nebo spát v teple. Je to vymakaný. I tam malejma okýnkama, co jsou schovaný mezi voštinama, může jít světlo, když chceš."

„Fíha," přikývl jsem, zatímco jsme odbočovali ze značky do lesa: „To jste si museli docela máknout."

„Bylo to náročný," přikývl Vilda, „ale dělali jsme to rádi! Nejsme zbůhdarma Rytíři Zadní země, tohle je náš kraj a toho se nevzdáme! A ochranáři ať si trhnou nohou, co tady pro tu přírodu udělali? Myslim, že my dokážeme ocenit divokost Zadní země líp, než pitomej turista na naučný stezce. A teď vopatrně a potichu."

Zvolna jsme se plížili mezi stromy a rozhlíželi se, zda nás někdo nemůže vidět. Netrvalo to ale dlouho. Za chvilku už jsem uslyšel šumět Kamenici a Vilda odbočil do boční rokličky, která mířila někam k vodě, ale asi deset metrů nad hladinou náhle za zákrutem končila skalní stěnou spadající příkře dolů.

„Teďka rychle," zašeptal: „Tady před ohybem rokle je jeden ze dvou vchodů. Druhej jsme vysekali na protější straně skály, zkontroluju ho až zevnitř. Vtipný je, že tahle spára nevede k žádnýmu převisu, takže když tu někdo ze správy najde vyšlapanej písek, bude si myslet, že sem jenom zabloudil nějak zklamanej pátrač nebo turista, co šel na záchod, prostě tak něco. Teď zůstaň stát tady a hlídej, prosim."

Udělal jsem, jak řekl, opřel se o skálu a nenápadně pokukoval střídavě do lesa, střídavě za roh ke Kamenici. Vilda se zatím skrčil, vecpal se do velké prohlubně mezi voštinami a začal tam cosi kutit. Po minutě se vynořil a v ruce držel kulatý dřevěný dekl, zvenku polepený kameny: „Je to dobrý, cesta je volná. Můžem dovnitř, ze začátku je to trošku úzký, ale pak budeš čučet. Ovšem pamatuj, jestli to nějaká sketa - a tim nemyslim nutně tebe, prostě kdokoli - prozradí, tak u nás končí!"

Uctivě jsem se sklonil k temnému otvoru směřujícímu do nitra země.

„Máte to tam trošku nějaký zatuchlý," začenichal jsem.

„Nechal jsem možná v udírně viset salám, asi se zkazil," pokrčil Vilda rameny: „Nebo se ucpal komín listím a nevětrá to, na podzim se to občas stane. Ale jinak je Alamut nádhernej, opravdovej trampskej chrám k romantickýmu uctívání českosaský přírody, fakt budeš čučet!"

A vsoukal se do díry. Svůj objemný batoh tlačil před sebou.

Řekl jsem si, že chvilku počkám, až bude v té slibované první místnosti - nechtěl jsem, aby se mi opřel pohorkou do obličeje. Zatím jsem si aspoň vyndal z vrchní kapsy usárny baterku.

„Můžu?!" zavolal jsem za chvíli.

Odpovědí mi ovšem bylo jen nezřetelené, ozvěnou zkreslené vzdalující se volání. Zoufalé volání.

„Ajajajajaj!"

Dole v řece znenadání něco šplouchlo. Vyklonil jsem se a přejel pohledem tmavé, studené vody Kamenice.

Chvíli se nic nedělo, ale pak se zpod zatopeného převisu vynořil Vilda. Usilovně plácal rukama do vody a brodil se směrem k protějšímu břehu. Tam ale zrovna jako na potvoru procházela patrola zelených mužíků ze Správy národního parku.

Přemýšlel jsem, jak ho varovat, jenže náš šerif a guru najednou zcela překvapivě vyskočil z řeky, objal nejbližšího ze zkoprnělých činitelů a začal manicky ukazovat na skálu se skrytým campem.

Čučel jsem na to a nechápal.

V tu chvíli jsem zároveň zaslechl supění, které ohlašovalo, že uvnitř Alamutu je ještě někdo další.

Sklonil jsem se tedy a posvítil jsem do díry.

Právoplatný kněz chrámu přírody, rozzuřený medvěd brtník - ve zdejším kraji první od roku 1658 - mi hrdě vyšel naproti.

Jan Pohunek - Přebral
2. místo v kategorii Próza oldpsavci

POČÍTÁNÍ

Nad poli krouží havrani
A místo prášků na spaní
Utloukám půlnoc pivní pěnou
Ovčáci ať si klidně ženou
Po lávce jednu po druhé
Osudí točí osudem
A jenom buky stojí v tichu
Půlnoc mi leze do kožichu

Vlastimila Hlavatá - Ať'ka
3. místo v kategorii Poezie oldpsavci

VODÁCKÝ PLACEBO EFEKT

Houslista Jiří Adámek se stal koncertním mistrem symfonického orchestru ještě před svými čtyřicátými narozeninami a byl na tento fakt neskutečně hrdý. Vynikal totiž vždy umanutostí a asketickým způsobem života směřující k jedinému cíli – prvním houslím. K daru shůry v podobě absolutního hudebního sluchu přidával již od útlého mládí obrovské penzum píle a pracovitosti a svůj houslový svět intervalů a tónů opouštěl jen zřídka. Díky tomu však vedl poměrně osamělý staromládenecký život. Konzumní hudbou zdaleka opovrhoval a tak jediný kontakt s okolním světem zajišťovaly mu pravidelné každoměsíční nedělní obědy u jeho sestry.

Adámkova jen o necelé dva roky mladší sestra Jana byla houslistovým pravým opakem. Ač vybavena do života stejnou dávkou talentu, cíle jejích zájmů byly daleko rozsáhlejší. Toho času již rozvedená, ale přesto veselá a družná máma od dvou dospívajících dětí podnikala spoustu akcí sportovních i kulturních a každou volnou chvíli trávila někde v přírodě. Ať již navlečena do starých maskáčů na trampu nebo ve vytahaném námořnickém triku jako součást party zdolávající kdejaký říční tok.

„Už se na tebe nemůžu dýl koukat, v létě tě vezmu s partou na vodu! Je ti čtyřicet a jdeš jak chrastítko!“ oznámila Adámkovi Jana nekompromisně až koncertnímu mistru zaskočilo. Vidličkou posunoval knedlík po talíři odkrývaje tak pod omáčkou malbu sestřina svátečního servisu a tvářil se jako děcko, kterému vzali bonbón. Vzdorovat se však neodvážil. Ujištěn skutečností, že veškeré vodácké vybavení mu bude zapůjčeno, vyrazil zkoprněle k domovu.

„Vezmeš si skřipkya něco nám brnkneš.“ volala ještě z okna za Adámkem sestra.

Léto bylo v plném proudu a ve vodáckém kempu panoval čilý podvečerní ruch. Veselé kakofonní kulise, složené z družných vodáckých debat, hučení jezu, zatloukání stanových kolíků, chrastění ešusů a dutých úderů při shazování lodí z vleků, dominoval přeci jen ponejvíce hlahol od výčepního stánku. I houslista Adámek, jenž právě dobojoval s prekérní výstavbou svého zapůjčeného kopulovitého přístřešku, vyrazil dle pokynů své sestry v ústrety osvětleného okénka. Nalézala se zde již celá parta, která se měla stát v příštím týdnu Adámkovým zasvětitelem do tajů vodáckého života.

„No to je dost! Ber místo!“ zahlaholila sestra Jana a velitelským gestem posunula na lavici šestici vodáků a do vzniklé mezery bratra vpasovala. Vzájemného představování, lomení palců i poplácáních po rameni bylo nepočítaně, jména i přezdívky létaly vzduchem a na závěr uvítacího ceremoniálu přistála před Adámkem láhev s nazelenalou tekutinou.

„To je křtící nápoj. Pij!“ rozkázal chlapík v admirálské čepici sedící v čele.

Adámek požil podivnou tekutinu a zesinal. Co to proboha je?

„Klídek. To je peprmintka s francovkou v osvědčeném poměru 1:1.“ oznámil Adámkovi naproti sedící chasník s mandolínou na krku.

„Musíš dát tři loky,“ dodal vzápětí.

To asi nedokážu, pomyslel si Adámek.

„Tady Begár je tvůj nový kormidelník, tak ať nemá na přídi žádnou sušinku.“ ukázal Admirál směrem k zarostlému mandolinistovi.

Ten se právě pokoušel naladit svůj léty omlácený nástroj pomocí jediného plastového kolíčku, který střídavě přemísťoval na ladícím mechaniky jednotlivých strun. Když se zdál být s výsledným zvukem spokojen, uklidil plastový kolík do krabičky a prohrábl struny. Jako na povel se na klínech vodáků objevily kytary a rozjela se pravá vodácká zpívaná. Adámek se svým vytříbených sluchem byl v šoku. V krku ho pálilo z jedovatého nápoje, uši mu trhal nástrojový nesoulad a nejvíce trpěl z výkonu mandolinisty. Tak s tímhle mám strávit celý týden a ke všemu na vratké lodi. Kormidelník Begár, který právě dozpíval svým cigaretovým hlasem ryčnou píseň o bukanýrech, oslovil Adámka:

„Tak co ty housle, držíš ten futrál jak největší svátost a ještě si nebrnknul. Dojdu ti pro nějaký posilovač!“

Adámek si povzdychl, ale když před něj Begár postavil panáka tentokráte nahnědlé tekutiny, vyjmul své milované housle z futrálu. Dotáhl smyčec a jal se ladit. Ostatní muzikanti nečekali a spustili bujarou píseň

o desperátech. Adámek se celkem bez problémů do jednoduché harmonie přidal a vykouzlil na svůj nástroj pár svižných sjezdů, které do skladby skvěle zapadly. Všichni byli plni nadšení a radovali se, jak jim to krásně šlape. Ne tak Adámek. Po pauze oslovil mandolinistu: „Pane Begáre, proč si nedotáhnete to déčko a naopak nepodladíte éčko?“

Kormidelník Begár zkoprněl a zůstal na Adámka civět se spadlou bradou.

„Tak předně, pane Housle“, oslovil Adámka, když se mu brada opět vrátila do normálu, „tady si tykáme a naladit tuhle voprejskaninu není až tak jednoduchý! Budeš to muset nějak vydržet.“

A na důkaz svých slov spustil náročnou mandolínovou instrumentálku. Adámek přijal nevyslovenou výzvu, zatnul zuby a přidal se. V čele sedící Admirál založil ruce a spokojeně pokyvoval hlavou do rytmu a co chvíli posílal rychlé spojky k okénku pro další životabudiče. Sympatická vodačka z jiné party házela po Adámkovi očkem. Nálada díky rozjeté kapele gradovala a spát se šlo až hodně po půlnoci.

Namožená záda z neodbytného pocitu vyvažovat vratkou loď, v hlavě tisíc permoníčků kutajících vysoko nad plán, střídavé návaly chladu a horka. Unavené oči navyklé svižně odezírat z houslových partitur nyní stěží odolávaly odrazům slunce na říční hladině. Adámkovi nebylo dopoledne vůbec dobře. Na alkohol nebyl zvyklý a všudypřítomný pocit možného převrhnutí psychice také příliš nepomáhal. Seděl toporně na špici Begárovy lodi a co chvíli kontroloval lodní pytel se svým drahocenným nástrojem. Utopení brýlí při nasedání do lodi si doteď nedokázal zcela rozumně vysvětlit. V pravidelných intervalech namáčel dlaň a chladil zátylek, ale bez většího efektu. Bodavá bolest hlavy neustávala. Se zplihlým slaměným kloboukem, kterým jej ráno obdarovala sestra, vypadal jako prototyp neštěstí.

„Házíme kotvu!“ vydal rozkaz Begár a mávl na admirálskou keňu uzavírající jako vždy flotilu lodí. „Sejdeme se na oběd v hospodě ve vsi, musím odložit zátěž,“ volal Begár směrem k Admirálovi.

„Tak hodně štěstí v peřejkách,“ usmála se na Adámka sestra Jana coby Admirálův háček.

Begár obratně zamanévroval lodí k ústí potoka a najel špičkou lodi na písčitou mělčinu. Zanořil se do barelu a poté, co objevil svou papírovou spásu, vyrazil pro jeho rozložitou postavu celkem netypickým drobným krokem směrem k houštinám, kde hodlal vyhledat tolik potřebné soukromí.

„Prášky na bolest hlavy mám volně vysypaný v tý pixle na vrchu barelu,“ stačil ještě upozornit Adámka než se za ním zavřelo křoví.

Adámek nahmatal v plechovce pilulku, zapil ji zteplalou vodou z petláhve a sedl si do stínu na břehu. Pozoroval v dáli za ohybem řeky mizející sestavu lodí a jakoby teprve nyní skutečně začal vnímat realitu. Sice se vedrem nepohnul ani lístek, ale díky řece a ustupující bolesti hlavy bylo horko najednou lépe snesitelnější.

„Ahóój,“ ozvalo se z projíždějící lodi, „krásně si včera hrál. Doufám, že to večer zopakuješ.“ projevila přání sympaťanda ze včerejšího večera. Adámek se toho dne poprvé usmál. Jak dlouho já vlastně nebyl v přírodě? Ten okolní klid - klid před zdánlivou bouří jej inspiroval. Přešel k lodi, vyjmul z lodního vaku svůj opečovávaný nástroj a dopřál v houští skrytému Begárovi trochu klasiky. Příhodně zvolil sonátu Léto z Vivaldiho Čtvera ročních období a na několik dlouhých minut se cele poddal hudbě, takže se opravdu lekl, když Begár velel k odjezdu.

„Pěkně hraješ,“ byl pochválen Adámek, „ale čeká nás pohoupaná na peřejích a potom príma kuchyně! Vyhládlo mi, nasedej!“ Adámek uklidil housle do futrálu, futrál do igelitového pytle a vše poté do lodního vaku, který zasunul hluboko do špičky lodi. Odrazili od břehu. Begár zažehl obligátní cigaretu a stočil loď po proudu. Hned za ohybem se řeka zužovala a musela se vměstnat do poloviční šířky. Následek tohoto zúžení, tedy vlny a zrychlující se proud byl pro každého vodáka pastvou pro oči.

„V klidu píchej, vody je dost, jenom to párkrát zhoupne,“ velel Begár těsně před tím, než si je proud vzal. Adámek se snažil plnit rozkaz. Pádlo držel jako štít před sebou, křečovitě jej svíral a bázlivě vyhlížel první vlny. První zhoupnutí doprovodilo Begárovo natěšené zavýsknutí, druhé zhoupnutí Adámkův panický řev a na třetí vlně to již koncertní mistr nevydržel. Pustil se rukou pádla a chytil se límce lodi očekávaje stabilizování rozdováděné laminátky. Poslední, co zaslechl, než se nad ním zavřela voda, byl Begárův již ne tolik optimistický křik. Co to je bort a proč se ho nemá držet se už Adámek nestihl svého kormidelníka zeptat. Letěl proudem chvíli nad a chvíli pod vodou, marně se snažil zorientovat a řídit směr své nedobrovolné plavby. V jednu chvíli zahlédl před sebou loď, avšak dnem vzhůru. Proud jím znenadání smýkl ke straně, kde naštěstí bylo vody méně a tak Adámek mohl řece lépe vzdorovat. Brodil zoufale ke břehu a to, že stále nepustil pádlo, nelze jistě přičítat znalosti vodáckého desatera. Na vysoký podemletý břeh nedokázal Adámek vylézt a tak se otočil zpět k řece a rozhlédl se. Jedinou známou věc, co spatřil, byla okolo poklidně plovoucí mandolína. Zmocnil se jí a vylil z ní vodu. Nebýt adrenalinu napumpovaného v žilách, jeho přirozenou reakcí by byl pravděpodobně pláč. Takhle jen po kolena ve vodě podupával sem a tam, v jedné ruce pádlo, v druhé mandolínu a byl zmatený jako Goro před Tokiem.

Takto Adámka objevil Begár, který se prodral zarostlým břehem proti proudu.

„Tak si celej! Prima. A pádlo i mandolínu máš. Dvakrát prima. Taky pro tebe něco mám.“ zvolal Begár a zvedl do výšky lodní pytel.

„Mé housle!“ vytřeštil oči Adámek a nebýt vysokého břehu, asi by Begára radostí objal.

„Spusť se vodou podle břehu, máme zakotveno o něco níž. Musíme vylejvat!“ nezdržoval se Begár a opět se ztratil v houští.

Celá parta se v hospodě u oběda náramně bavila na účet trosečníků, kteří spluli peřeje netradičním způsobem. Begár se poté, co vdechl guláš s pěti a jedno orosené, tvářil celkem spokojeně, Admirál se blahosklonně usmíval, sestra Jana objímala Adámka a koncertní mistr objímal futrál očekávaje z úst svého kormidelníka výši trestu. Obával se, že po zbytek týdne bude muset právem trpět. Ale kdepak Begár! Poručil si kávu s malým rumem, popadl mandolínu a směrem k Adámkovi zahalasil: „Tak kde jsme to včera skončili?

Vyndej housle, oslavíme tvé první cvaknutí písní!“ Pak sáhl po své oprýskané krabičce.

Že bude přeci jen trpět, došlo Adámkovi záhy.

„Tak tuhle madolínu už nenaladíme!“ prohlásil rezolutně Begár.

„Rozklížila se?“ ptal se směsí obav i radosti Adámek.

„Houby rozklížila. Pane koncertmajstr, vy jste na místo pilulky polkl dopoledne můj ladící kolíček!“

Václav Mišik
1. místo v kategorii Próza nad 23 let

VOLNOMYSLNÉ PŘÍRODNÍ DENÍKY

1.7.
Dokud si vítr hraje s mými vlasy, kapky deště dopadají na tvář a slunce rozjasňuje oči, září mi úsměv na rtech a já cítím, že žiju.

15.7.
Pobíhá kolem bělostných bříz.
Tančí mezi nimi. Dotýká se jich.
Zvedá hlavu a dívá se do zelených korun, v nichž prosvítá slunce a polévá je třpytivým zlatem.
Vítr jí žene žhnoucí vlasy kolem obličeje, zavírá oči a rozpřahuje ruce. Připadá si svobodná stejně jako ptáci. Stačilo by vzlétnout a chytit kousek nebe, které vypadá tak neskutečně blízko.
Lesknou se jí oči a ona utíká před lidmi. Připadá si jako v pohádce, kráčejíc po pěšině lemované malinami. Jakoby její svět byl tady venku. Mezi květinami a stromy, jež dávají život, útěchu a klidnou mysl.

30.7.
Dívá se do dáli. Kopce porostlé trávou a útesy, jimž se tříští o tělo vlny. Divokost, síla a odvaha vystupující skrz krajinu, nořící se do duše.
Vítr šeptající o životě námořníků, kteří obývali kamenné domy a rybařili. Slunce, jež se překrývá s mraky a z kapek rosy dělá lesklé diamanty. Vůně whisky, pálící po večerech v krcích lidí, kteří jsou tak hrdí a svobodní.
Klapot bot, poskakujíc do rytmu houslí a flétny.
Touží.

4.8.
Běhá v trávě, nohama stírá kapky.
Mokré vlasy se lepí k tváři a šaty kolem boků. Otáčí se dokola, tvář nastavuje dešti.
Vychutnává si každou kapičku, ochutnává ty, které spadají na rty. Dotýká se stromů, listů a pozoruješ tmavé nebe. Začíná se klepat zimou, ale nechce jí vnímat.
Nechce vnímat nic. S nesmělým úsměvem poskakuje v loužích a cáká vodu vysoko kolem sebe.

18.8.
Běží ke skále. Její šedá velikost se tyčí proti posledním paprskům slunce. Oči jí těkají mezi koruny stromů, kde listy do sebe vsákly rubíny a měď. Vylézá až na vrchol. Dochází k okraji a pod ní se dravě míhá třpytivá řeka.
Dívá se zaslzeně do kopců, jež jsou v dáli, a rozpřahuje ruce. Představuje si, že se noří skrz bělavou, mizivou páru a nebeskou modř.
Vítr se jí obtáčí kolem vlasů a těla. Pocit, že se vznáší. Už není svázaná. Usmívá se. Dělá krok do prázdna a padá.
Šťastná.
Protože toužila létat.

20.8.
Ledové kapičky jí klouzaly po alabastrové kůži.
Husí kůže zdobila celé tělo a navrch i bradavky. Díky ní ztvrdly a získaly lehce nachovou barvu.
Protáhla se, vnořila vlasy a obličej pod proud vody. Ještě chvíli stála pod vodopádem a užívala si dotek divokého, zurčícího živlu.

29.8.
Zanechávalo to v ní jakési rozčarování.
Stála tam dlouhé minuty a dívala se, jak poslední zlatavé šmouhy padají do temně modré tmy. Odstíny od šedé přes enciánovou se překrývali a tvořili spolu s větrem, jež tomu dodával atmosféru, podivný obraz.
Snad nespoutanost. Divokost.

2.9.
Zelená pole se táhla údolím daleko do dálky.
Jejich úrodnou půdu udržovaly deště, které se i přes snahu slunce dokázaly probojovat.
Díky těmhle protivníkům vznikaly barevné odlesky tancující všude kolem.
Zachycovali se na rostlinách i stromech nedalekých kopců, jenž se tyčily do závratné výšky.

4.9.
Tak moc si přála zmizet.
Utéct.
Na chvíli. Pár dní.
Ležet v orosené trávě a nepřemýšlet. Nemuset nic.
Dívat se na mraky a cítit vůni vlčích máků a kopretin.
Snídat s vycházejícím sluncem a bezstarostně běhat po lese.
S pocitem, že příroda jí vnímá a hladí její duši.

13.9.
Vychutnávala si hořkou kávu v mlhavém ránu. Dívala se oknem autobusu na ubíhající krajinu.Zářijová pole se ještě zelenala vedle pomalu usínajících stromů a místy se vynořila dřevěná chalupa, spolu se štěkajícím pobíhajícím hlídačem.

28.10.
Stále víc si uvědomuji, že jsi mne nikdy nebral takovou, jaká jsem.
Nikdy ses nesnažil pochopit.
Ne doopravdy.
A stále víc si uvědomuji, že i přesto jsem tě nechtěla opustit.

A tak jediným mým opravdovým přítelem je mohutný kaštan, jenž mi šeptá dávno zapomenuté příběhy, které se uchytily v jeho koruně a nasákly do listů. Jediný přítel, co mi naslouchá, neodsuzuje a do jeho kůry mohu nechat vpouštět své slzy. Cítím, jak objímá mou duši. Dává jí klid, sílu a útěchu.

1.11.
Procházím ulicemi plných deště a šedi,
dívám se do výloh, ve kterých se zračím.
Kapky se mi motají do vlasů,
stejně jako kousky vášnivé radosti do tváře, když tančím v loužích.
A lomoz starých domů mi dělá doprovod.
Vzdychám, nechávám na sebe dopadat ledovou vodu.
Zpívám, šaty promočené. Lepí se k prohýbanému tělu.
Užívám si rozpité obrazy a připadám si omámená lehkostí.
Každá kapička mi připomíná tvoje doteky.
A tak se miluji s deštěm.

16.11.
Ztrácela se v hromadě barevného listí.
Sem tam vykoukla noha, ruka až nakonec byla vidět i celá hlava.
Zářivé vlasy, v nichž měla zacuchané lístečky stejné barvy a rozzářený úsměv od ucha k uchu.
Jiskřily jí oči a ona dováděla. Vyhazovala mrtvé společníky ke slunci a poslouchala jejich šustění.
Dívala se, jak pomalu létají zase dolů.

15.12.
Nastavovali tvář bělavým něžným dotykům a přitom neposedně poskakovali a strkali do sebe navzájem. Jejich smích se nesl zasněženou alejí.
Lehce, vesele a bezstarostně. S rudými zmrzlými nosy si vyprávěli příběhy a nechávali na sobě tát třpytivé vločky, které se jim motaly do vlasů.

Karolína Tauberová
3. místo v kategorii Próza do 23 let

ZA VŠÍM HLEDEJ QĚTINU

Duris non frangor – tvrdý osud mě nezlomí, latinské přísloví

Ležím na zádech, mám zavřené oči a asi i vyražený dech. Rukou sem si nahmatal tep – no to sem dobrej trouba, když se můžu hejbat, tak mi asi nebude tlouct srdce. Sakra, to byla šlupka, úplně mi to vyrazilo myšlenku z hlavy… na co sem to myslel naposledy? Jo, už vim, poslední myšlenka byla, že ten skalní stupeň není tak vysokej, jak se dělá. Ale byl – a těsně po tom, co sem na něj seskočil, moje nohy a hned poté i zbytek těla dosedl tvrdě na zem. A sklouzl dál, a já padal, kutálel se, tloukl hlavou do stromků a kamenů, které se míhaly kolem mě snad rychlostí světla. Nevim, jak dlouho sem padal z té skály, ale vím, že za tu kytku, co rostla na prvním stupni, to rozhodně nestálo – ale říkejte to mladýmu bláznovi.

Vždycky sem frajersky říkal, že člověk má umřít mladej, aby z něj byla hezká mrtvola, ale nějak sem to nevychytal – sem sice mladej(relativně), ale po tom pádu ze skály určitě nejsem hezkej (teda, ne že bych před tim pádem byl…). Počkat, já se tady vlastně nechystám umřít! První krok je zjistit rozsah škod. Obličej mám celý od krve, předpokládám, že vlastní, musím vypadat jako hlavička ze hry DOOM, když hráč hodně umírá, ale hlavou hýbat můžu. Jedeme dál – levá klíční kost je zlomená, vim jaký to je, už jednou zlomená byla, takže levá ruka je zcela nepoužitelná. Žebra sou buď naražený, nebo polámaný, to nevim, ale bolí to jako čert. Páteř je asi v pořádku, protože zadkem hejbat můžu. Ha ha ha, moc vtipný troubo. Za pomoci pravé ruky se pokouším vztyčit. Je to strašně namáhavé, ale daří se – zatraceně, pravá noha je zlámaná, ta kost musí bejt na hadry, když se kopu špičkou boty zezadu do kolene. Ještě že mám maskáče, jinak bych si umazal kalhoty…. Nojo, člověk má v takovýhle situaci zvláštní myšlenky.

„Kdyby kámen spadl na džbán, bylo by to neštěstí pro džbán. Kdyby džbán spadl na kámen, bylo by to neštěstí pro džbán. Vždycky je to neštěstí pro džbán.“ (Talmud). Připadám si jak ten džbán, přesněji řečeno jako ten druhý džbán, ten co spadl na kámen. No nic, kde to jsme? Novohradské hory. Paráda, a přesněji? Nějaký údolí, na místní poměry nezvykle ostře zařezaný. Za mnou je skála… zatraceně, to je vejška, jestli ještě pořád žiju, tak musim bejt superman. Zkontroloval sem si oblečení, a ani jedna vrstva není supermanovskej trikot. Smůla. Je čas se dostat zpět na cestu a zkusit si najít pomoc. Usárna s kytarou i somračkou je nahoře na skále, u cesty, možná se někdo bude zajímat, jestli majitel nespadl dolů… co si to namlouvám. Lidi nepomůžou ani staršímu člověku, co leží na chodníku u jejich nohou, proč by hledali smradlavýho vandráka pod skálou? Jestli mi někdo vezme kytaru, tak vstanu, doběhnu ho, a uvidí, zač je toho DOOM!

Otočení na břicho bolí. Všechno bolí, dýchání, myšlení, i kontrola kapes jestli tam není něco k snědku (jo, mám hlad, no a?). Super, v náprsní kapse bundy mám schovanej kousek klobásy. Výbornej zvyk, a prej že sem prase, taková dobrota mi pomůže dostat se nahoru. Šup s ní do chlebárny.

Pravá ruka se natahuje, chytá smrkového kořene, a za pomoci levé nohy se posouvám asi o dvacet centimetrů. Musim si odpočinout. Vzpomněl sem si na poučku Beara Gryllse, že je nutné vždycky dobře promyslet vynaloženou energii a zisk z činnosti – vynaložil sem spoustu energie, abych se posunul o pár centimetrů. Takže to mám jako vzdát? Tak to ani omylem, grilovanej medvěde!

Dalších dvacet centimetrů. A dalších, pomalu ale jistě se blížím ke svahu, po němž by se snad dalo vyšplhat a vyplazit se nahoru na cestu. Motá se mi hlava. Slyším hlasy! Ne, to jenom ptáci zjistili, že je krásně a zpívají si. Taky bych si zpíval, mít na to energii.

Nojo, je nádherně. Ani sem si to nestihl uvědomit. Jarní vítr, slabý, mírný a teplý, hladí domlácené tělo padlého trampa. Slunce svítí, v odpoledním vzduchu visí příslib nádherných chvil nadcházejících. Odpočívám, možná na chvíli zavírám oči, v tuhle chvíli je mi i přes mnohočetná zranění nádherně. *„A na krátký čas jsem se téměř ukolébal do přesvědčení, že současnost může*

trvat věčně a že minulost lze vymazat a budoucnosti se lze vyhnout.“ (Sven Hassel)

Probouzí mne bodavě tupá bolest v pravé noze. Adrenalin z těla vyprchává, nervy se hlásí o slovo. Jak dlouho jsem snil? Minutu, vteřinu, hodinu, nebo snad den? Je čas vyrazit, než to bude ještě horší. Podklad pod mým tělem se mění, už se plazím hodně po kamenech. Stoupám, můžu být tak v polovině svahu. Fyzicky se dotýkám dna, ale zatím ještě celkem čerstvá mysl mě žene dál. Pravá ruka je rozedřená do krve, levá noha dostává křeče, plíce nestíhají a naražená žebra jim připomínají svojí přítomnost stále silněji. Je mi špatně. Mám žízeň, jazyk v puse šelestí. Ohlédnutí stojí mnoho sil, a krvavá rýha vydřená v lesní půdě a otisklá na kamení mi síly taky nepřidává. *Duris non frangor*, opakuju si dokola v duchu staré přísloví, že tvrdý osud mě nezlomí a jen silou vůle se posouvám po centimetrech dál.

Poslední metry urážím jako v mrákotách. Píďalkovitý pohyb, ostrý kámen proniká již posté oblečením a zaráží se snad až do pánevní kosti. *Duris non frangor* . Dál, jenom dál. Nesmím to vzdát, teď už ne. Stíny se prodlužují. Pokud se nepřehoupnu přes ten horizont do setmění, strávím tu noc a nikdo mě nenajde, to by mohl být úplný konec. *Duris non frangor* . Dochází mi humor, smrt je blízko, cítím jí. Nemůžu umřít, musim dodělat tu seminárku na čtvrtou křížovou výpravu. Ha, tak to ještě není tak zlý. Už se plazím se zavřenýma očima, dívat se je tak namáhavé. *Duris non frangor.* Směr odhaduji. To co cítím pod pravou rukou je asfalt cesty? S nadějí otevírám oči a používám na to veškeré zbylé síly. Ano! Jsem na cestě! S tímto vědomím jsem upadl do bezvědomého spánku.

„Proboha, pane, jste v pořádku?“ slyším u svojí hlavy vzrušený ženský hlas.

„A vypadám na to?“ splynulo mi mimoděk ze rtů, napůl překvapeně a napůl možná trošku podrážděně.

„Žije. Musíme zavolat sanitku. Sakra člověče, co ste dělal? Vypadáte jako byste se pral s Muhamadem Alim, bez pravidel a rozhodčího.“ pravil mužský hlas, o poznání klidnější než ten ženský, ale zase ne úplně klidný. Neodpovím, jenom bych plýtval síly, nepochopili by to. Otevírám oči. Jde to těžko, krev na obličeji částečně zaschla, částečně se pokryla prachem a hlínou z namáhavé cesty do svahu. Může být těsně po západu slunce, světla je zatím dost, modrá obloha s korunami stromů mě vítá mezi živými. Oblohu částečně zakrývají dva starostlivé obličeje, mladý pár kolem pětadvaceti až třiceti let, oba sportovně oblečení. Ženě je asi trošku špatně, odvrací oči a dělá, že něco hledá v batohu, muž vytahuje chytrý telefon a vytáčí 158 – teda vlastně ne, tentokrát 155. Brzy už mu dispečer radí co udělat, co nedělat… v myšlenkách ho opouštím. Ta květina mi nedá spát, chci jí. Že bych si pro ní ještě skočil? Hm, to asi nevyjde. Ale mohl bych poprosit toho chlapíka, aby mi pro ní hupsnul… Místo toho ho raději žádám, aby mi přinesl usárnu a kytaru, jestli tam ještě někde je, a s ulehčením se se svými věcmi shledávám. Dostávám loka nějaké zteplané minerálky. Pak už si jenom pamatuju blikání majáků a vím, že mě tvrdý osud opět nezlomil.

Filip Jalal - Brouk
2. místo v kategorii Próza do 23 let

PAMĚTNICE

V údolí malebném
v tom lese dalekém
vonící kapradím a mátou,
někdy mezi půl a pátou...

Na slunci seděla
tiše si hověla
mohla by vyprávět
to co nám říkal děd

Už pár let měla za sebou
věčně pod širou oblohou
zubatě na svět se šklebila
tahleta rezatá konzerva

Anna Rudlofová - Andy
2. místo v kategorii Poezie do 23 let

BÁSNICI TICHA

Pod ťažkými mrakmi
ľahké kroky
hore Trojičným námestím
po mokrých mačacích hlavách
plných lupeňov čerešní
dnes nevedú nikam
vo vlasoch príbeh
strateného vetra

Rozkvitnú lístoky
pod oknom Maríny
z dlažobnej kocky
sa vyliahne vták
kreslím Ti srdce
do čiary života
z čajových listkov
upíja čas

A zatiaľ čo padá dážď
do ulíc Štiavnice
do krokov tulákov
do tvárí básnikov
bosými nohami
kreslíme slimákov
v kalužiach večnosti

...to ticho klíči

Peter Jokl - Joko
3. místo v kategorii Poezie oldpsavci

SONETOVÝ VĚNEC „O TULÁCTVÍ“

I.
Mají svůj start, směr a snad i cíl.
Klesají dolů, rostou k nebi
a kolikrát svět bych obtočil
a času bylo zapotřebí.

Jak těla hadí klikatí se
v kulisách, pevně mezi třmeny.
Kroky jsou písmem v dějepise.
Příběhy v linkách vytištěny.

Jedny se vrací, jiné mizí,
živí naději, krmí krizi.
Na některé se zapomíná.

Pod slunosvitem, nebo mraky,
všelicos číhá na tuláky.
Do chodidel se tlačí hlína.

II.
Do chodidel se tlačí hlína.
Myšlenky pletou pamihody.
Hlava je těžká kovadlina,
koryto vyschlé, tok bezvodý.

Vítr se motá do větvoví,
že by zas přišel listí krást?
Rybově mlčí, neodpoví.
Koruny kloní v nesouhlas.

Vlasy mi cuchá v obličeji,
stejně tak trávu po aleji,
snad aby každý se mu klaněl.

Jen země, ta se neukloní.
Nabízí místo pod jabloní.
Ztvrdlá, jak kůrka od snídaně.

III.
Ztvrdlá, jak kůrka od snídaně.
Po dešti touží každou škvírou.
K nebi tak dýchá odevzdaně,
celou svou krajiností širou.

V modlitbách lesů, luk a polí
šepot se vkrádá v černo mraků,
od skalisek, až po údolí,
zní teskný chorál o lijáku.

I já se modlím za tu zemi.
Rád chodím mezi kalužemi
a nade mnou si nebe hřímá.

Ten den se ve snech přetlumočí,
vím a tak s klidem zavřu oči,
když podvečer mi připomíná.

IV.
Když podvečer mi připomíná,
že cesta mívá vždy dva směry,
do mysli padá mlhovina.
Snad vyberu si, bůhvíkterý.

Až ráno moudré rozhodne se
a spánek tělu sílu dodá.
„Jen neboř nohy do deprese,“
to je prý smutku na mlýn voda.

Život se vydal do neznáma
a sem tam nade mnou hůl lámal.
Rozvaha krouží jako káně.

I přesto, že se rozum tříští,
jistota budoucnosti příští?
že kroků bylo požehnaně.

V.
Že kroků bylo požehnaně,
poslušné vždy kam chtěla hlava
a stopy, jdoucí v karavaně
čekaly, až je vítr zavál.

Prošel jsem městy, vesnicemi.
Do kopců šplhal v rytmu dechu.
Nad krásou často býval němý.
Očím dal volnost, pro potěchu.

Vždyť míst, kde nohy spočinuly,
bylo jak včel, co plní úly
a složí se z nich abeceda.

To se pak stéblům povypráví,
příběh před spánkem kolébavý,
i stín si hned na trávu sedá.

VI.
I stín si hned na trávu sedá.
Půlměsíc sype hvězdy z vozu.
Těch snů, že spal bych do oběda
a nikde střípek po hlomozu.

Ranní svit štípe lícní kosti.
Tuláku vstávej, dobré ráno!
Krajina vítá úrodností,
k borůvčí cestou vyšlapanou.

Pěšinou lesní po jehličí
ze smrků, co se k nebi tyčí,
šlape se dobře snad kdekomu.

Polední slunce ostře pálí.
Zlatavé mince rozkutálí
do škarp, ke kmenům starých stromů.

VII.
Do škarp, ke kmenům starých stromů,
ukládá slunce svoje jmění.
Na nebi v krčmě U sta hromů
se asi všichni čerti žení.

Liják si s prachem cest potyká
a zve ho na čaj, do kaluží.
Pak během minut několika,
už se v nich po bratrsku druží.

Bláto se lepí na podrážky.
Mít aspoň chvíli křídla vážky,
už bych se nad krajinu zvedal,

když černá hlína deštěm křtěna,
v náporu kapek tklivě sténá
a obloha dnes modrošedá.

VIII.
A obloha dnes modrošedá,
kabáty cestám nevysuší,
do korun, když si mračno sedá.
Neprahne vůbec po retuši.

Snad stáhne vojska z ofenzívy
královna říše vzduchoholdí.
Ukončí zápal bojechtivý,
jakmile nový den se zrodí.

A sucho do bot zpátky vrátí
pro trasy, jež se hrbolatí,
od chvíle, co jsem vyšel z domu.

V modlitbách vůle tulákova.
Pevnější, než pěst ocelová,
klaní se s úctou, bůhvíkomu.

IX.
Klaní se s úctou bůhvíkomu
říční splav pnutý mezi břehy.
Dech bere prudká voda v lomu
a zároveň má kouzlo něhy.

Dál vlní cestu po korytě,
ostře i jen tak ledabyle.
Rybářům v proudech motá sítě,
když točí víry přiopilé.

Zátoky v klidném toku spí si
a tichým bláznům zákulisí
nabízí plné menu chutí.

Čeká snad víc, než velkoryse,
když na hladině zrcadlí se.
V napětí koutky od zívnutí.

X.
V napětí koutky od zívnutí.
Postelí skromnou je dnes louka.
V nebeské dílně Měsíc kutil
k velkému vozu malý stlouká.

A na polštáři lučních květů
sny už se ke mně v houfu tlačí,
než ráno jako z klarinetů
ozve se melodie ptačí.

Pod plátnem černým uhelnatě,
prošitým každou chvíli zlatě
zavírám oči, bez mrknutí.

Klíč dveře do snů odemyká
a zkušeností labužníka
spánek se hlásí ve všech chutích.

XI.
Spánek se hlásí ve všech chutích
a vůně noří do polštáře.
Prostřeno ihned po usnutí
i s překvapením šéfkuchaře.

Ač bývám snílek nenasyta,
svítáním rád si promnu oči.
Bůh nalil řeky do koryta,
kolem nich cesty stejně stočil.

Tak šlapu chtivě podél břehu,
v tulácky živém koloběhu.
Co víc bych žádal od života,

když každý večer při západu
počítám klíče od pokladů.
Vítr mě do klubíčka motá.

XII.
Vítr mě do klubíčka motá,
když louky krajem pročesává
a sem tam jak od kamelota
usedne mezi květy zpráva.

Kde všude byl a jak tam bylo.
Kolik si odvál suvenýrů.
Jihem se prolít muší silou.
Severem protočil pár vírů.

Taky jsem prošel světa lány.
Křížem krážem na všechny strany
a chuť jít dál se nevytrácí.

Snad jen, když nohy kreslí šrámy,
rád ustelu si pod hvězdami.
Tma bývá dekou i matrací.

XIII.
Tma bývá dekou i matrací,
když bůhvíkam si tělo lehá.
Jen hvězdy v tiché meditaci
a měsíc v tajné roli špeha.

I v pěšinách klid zařezává
a oddává se chvilkám snění,
než ránem začne kroků nával.
Podrážek skřípot o kamení.

Pod víčky do houpací sítě
sny jako rybu uloví tě.
Myšlenky projdou recyklací.

S rozbřeskem zvolna uvolní se
v korunách, kde si skrytě visel
ptačí zpěv. Budík k další štaci.

XIV.
Ptačí zpěv, budík k další štaci
roztáhne křídla po okolí,
když noc podává abdikaci
a den se krajem rozbatolí.

Sotva si tulák promne oči,
dá krokům směr a snad i cíl.
Dvojspřeží nohou, hlava kočí,
je dávno bráno za tradici.

Po kopcích, nebo po údolí,
mé stopy vedou kudykoli.
Jen ať se smůla nepřimotá.

Svou krásou pohled vždy přitluče.
Sevřením vstřícným do náruče
krajina vítá patriota.

XV.
Do chodidel se tlačí hlína.
Ztvrdlá, jak kůrka od snídaně,
když podvečer mi připomíná,
že kroků bylo požehnaně.

I stín si hned na trávu sedá.
Do škarp, ke kmenům starých
stromů.
A obloha dnes modrošedá,
klaní se s úctou, bůhvíkomu.

V napětí koutky od zívnutí.
Spánek se hlásí ve všech chutích.
Vítr mě do klubíčka motá.

Tma bývá dekou i matrací.
Ptačí zpěv budík k další štaci.
Krajina vítá patriota.

Pavel Březenský
1. místo v kategorii
Poezie nad 23 let

TRASA 2015

Ahoj kamarádi. Všem vám děkujeme za příspěvky, kterých přišlo celkem 88 od 17 autorů. Až na pár výjimek, kdy nebyly splněny propozice, jste poslali krásné fotky, které předáme do archivu Trampského muzea. Musíme říct, že jsme se trochu báli, že požadavek posílat papírové fotky bude mít pro soutěž nepříznivý dopad co se týče počtu účastníků, ale opak byl pravdou a díky vaší ochotě fotky vyvolat a poslat máme teď k dispozici my i v budoucnu Trampské muzeum materiál na případné výstavy. Inu jak jsme psali v letošních propozicích, ať paďouři vidí, jak žilo trampstvo na počátku 21. století. Takže moc děkujeme a těšíme se příští rok.

A stejně jako minulé roky platí, že fotografie si můžete prohlédnout na adrese:
http://brdska-fotosoutez.rajce.idnes.cz/

Višňák + Waki

VÝSLEDKY

Kategorie I. Brdy jsou nejhezčí světadíl
1. místo Jan Pohunek – Přebral: Mráz na Jordánu
2. místo Iva Pohunková – Kawi: Pod Studeňákem
3. místo neuděleno

Kategorie II. Trampové
1. místo Jan Pohunek – Přebral: Tebe vzývám skalin duchu
2. místo Michael Antony – Tony: On the roads
3. místo Filip Dušejovský - Will: Dlouhá chvíle na srubu

Kategorie III. Zbytek světa
1. místo Filip Dušejovský - Will: Soumrak nad Oupoří
2. místo Jan Pohunek – Přebral: Vzhůru do Stínadel
3. místo Iva Pohunková – Kawi: Západ slunce na Trstelji

Kategorie IV. Retro
1. místo Filip Dušejovský - Will: Partie v pískovcích

Kategorie V.Trampská grafika
1. místo Pavel Komárek – Komár: Trampské drobotině
2. místo Martin Šlápota – Šlápi: PF 2015
3. místo Iva Pohunková – Kawi: Kahan

Putovní cena Zlatý Trasák
Filip Dušejovský - Will za snímek Soumrak nad Oupoří

PROPOZICE TRASA 2016

V příštím roce soutěže opět platí, že prosíme o fotografie jak vytisklé, tak jejich digitální podklady. Vytisklé prosíme ve formátu minimálně 13x18cm a max. 20x30cm, v případě panoramatické fotografie by delší strana měla mít max. 30cm. Na druhou stranu fotky napište kategorii a název fotky, jméno prosím ne, aby pro porotce zůstala soutěž anonymní.

Opět platí, že papírové fotky budou pro budoucnost zachovány v archivech Trampského muzea, proto prosím posílejte kvalitně tisklé fotky zpracované nejlépe ve fotolabu a nikoliv fotky z inkoustové tiskárny na obyčejný papír.

Iva Pohunková – Kawi: Kahan
3. místo v kategorii Trampská grafika

Digitální bratříčky pak posílejte v co největším možném rozlišení tak, aby delší strana fotky měla nejméně 1600px. Bohužel nám do soutěží v minulosti chodily zdařilé fotografie o velikosti jenom o něco větší něž poštovní známka, které nešlo pořádně ohodnotit a bylo nutné je vyřadit. Každou fotku prosím pojmenujete a označte kategorií.

Máme pro vás dvě novinky. První je, že můžete zasílat nikoliv tři, ale **čtyři fotografie** do každé kategorie. A druhou novinkou je rozdělení části grafika na dvě samostatné kategorie, a to na **trampskou grafiku** v případě novoročenek, zvadel a jiných dílek vytvořených zdatnými grafiky a na **trampskou tvořivost**, pokud posíláte placky, camrátka, malovaná zvadla a péefka anebo jinak ručně tvořená dílka. Opět samozřejmě platí, abyste neposílali fyzicky placky atd., ale pouze **FOTOGRAFIE** svých výtvorů.

A teď už konečně samotné propozice.

FOTOSOUTĚŽ:
Kategorie I: Brdy jsou nejhezčí světadíl
Sem posílejte fotky z klasických trampských míst, vandrů, potlachů, výhledů, potoků, dopadovek a všeho dalšího co je na Brdech k vidění.

Kategorie II: Trampové
Do této kategorie patří fotky zvěčňující trampy a jejich vybavení, nástroje pracovní i hudební, nože, svačiny, bágly, domovenky, krosničky, usárny, kánoe, koráby a podobné.

Kategorie III: Zbytek světa
Tato kategorie je určená pro volné téma krajinek, kytiček, východů a západů slunce, hor, ledovců, jeskyní, srubů a všeho ostatního nač popatřilo oko trampovo v širém světě.

Kategorie IV: Retro
Protože v minulosti do soutěží chodily často úžasné dokumenty své doby, které však v konkurenci nových technologií nemohly obstát, byla vloni poprvé vyhlášena tato kategorie.

Posílejte sem prosím kvalitní skeny starých černobílých fotografií (o originály těchto relikvií Vás nechceme připravit) nebo diapozitivů pořízených do roku 1995 a jejich vytisklé bratříčky.

GRAFIKA:
Kategorie V: Trampská grafika
Kategorie je určená pro novoročenky, zvadla, kresby a grafiky vytvořené či dotvořené pomocí počítače

Kategorie VI: Trampská tvořivost
Do této kategorie posílejte fotografie camrátek, placek a dalších trampských artefaktů, které jsou dílem vašich šikovných tlapek.

Do každé výše uvedné kategorie můžete poslat jedno až čtyři dílka. **Uzávěrka soutěže je 28. 2. 2016.**

Slavnostní vyhlášení výsledků fotosoutěže a předání cen proběhne na ohni trampské literární soutěže Trapsavec pravděpodobně v průběhu května 2016.

Jan Pohunek – Přebral: Tebe vzývám skalin duchu
1. místo v kategorii Trampové

Mailová adresa pro zasílání digitálních příspěvků je *trasainfo@googlemail.com*

Adresa pro zasílání vytisklých príspěvků je:
Magdalena Karelová
V Brance 379
270 62 Rynholec

Filip Dušejovský - Will: Partie v pískovcích
1. místo v kategorii Retro

TRAPSAVEC

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ
PROPOZICE

- soutěž je tematicky zaměřená na práce zasvěcené přírodě, trampování a toulání po zemi, skalách i vodě.

- Soutěží se v těchto kategoriích:

- OLDPSAVCI - PRÓZA
- OLDPSAVCI - POEZIE

***v těchto kategoriích soutěží ti, kteří získali v soutěži tři a více ce*n**

- NAD 23 LET - PRÓZA
- NAD 23 LET - POEZIE

v těchto kategoriích soutěží ostatní v době uzávěrky starší 23 let

- DO 23 LET - PRÓZA
- DO 23 LET – POEZIE

v těchto kategoriích soutěží psavci v době uzávěrky mladší 23 let

Pokud se v kategoriích do 23 let nesejde dostatek příspěvků, budou autoři soutěžit v kategorii nad 23 let a nejlepší práce získá Malého Trapsavce

- Nejlépe ohodnocená práce bez rozdílu kategorie získává hlavní cenu

- ZLATÉHO TRAPSAVCE!

- Každý účastník může do soutěže zaslat maximálně tři povídky a maximálně tři básně.
- Omezení délky prací je 1800 slov (podle údajů textového editoru - Word, OpenOffice atd).
- Své práce posílejte na kontaktní e-mail: soutez.trapsavec@seznam.cz
- Touto cestou vám bude doručeno zpátky zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků.
- Do e-mailu prosím uvádějte své občanské jméno a kategorii, rok narození, pokud možno i adresu. Uvítáme, když nám současně pošlete svoji aktuální fotografii.
- Pokud je to nezbytné, můžete posílat práce běžnou poštou na kontaktní adresu (stačí v jedné kopii). Na přiložený lístek prosím uveďte své občanské jméno a kategorii, případně i adresu a věk. Pokud chcete poslat zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků, přiložte ofrankovanou obálku se zpáteční adresou.
- Zasláním své práce do soutěže dávají autoři pořadatelům právo ke zveřejňování těchto příspěvků na internetu i v tisku, a také je používat k propagaci soutěže.
- Organizátoři soutěže budou i nadále oslovovat autory a autorky účastnící se soutěže a vydávat jim sbírky.
- U příležitosti vyhlášení výsledků bude vydán sborník vítězných prací, který bude všem účastníkům k dispozici zdarma.

Uzávěrka 42. ročníku soutěže Trapsavec je
29. února 2016.

Kontakt: Jan Hafran Frána, Lísková 20, 312 00, Plzeň

42. ROČNÍK 2016

TRAPSAVECKÉ MINIATURY

V rámci edice Trapsavecké Miniatury jsou našim autorům vydávány sborníčky básní a povídek v rozsahu do 32 stran. Sborníčky mají laminovanou barevnou obálku, jsou formátu A5 a vycházejí měsíčně. Dosud bylo touto samizdatovou formou vydáno už 43 trapsaveckých autorek a autorů, včetně podedic „Zlaté legendy“, věnované držitelům Zlatého Trapsavce a „Hříchy porotců“, jež nabízí prostor těm, kdo naši soutěž hodnotí.

Více informací o sbírkách v Knižních novinkách na **www.trapsavec.cz.**

Trampský časopis PUCHEJŘ

První číslo vyšlo v roce 1994 a nyní vychází šest čísel ročně, z toho jedno jako dvojčíslo. Kromě čtyř stran obálky je v Puchejři i osm vnitřních barevných stran a doufáme, že se nám postupně podaří nahradit i ostatní černobílé strany, to ale závisí na dalším množství nových předplatitelů.

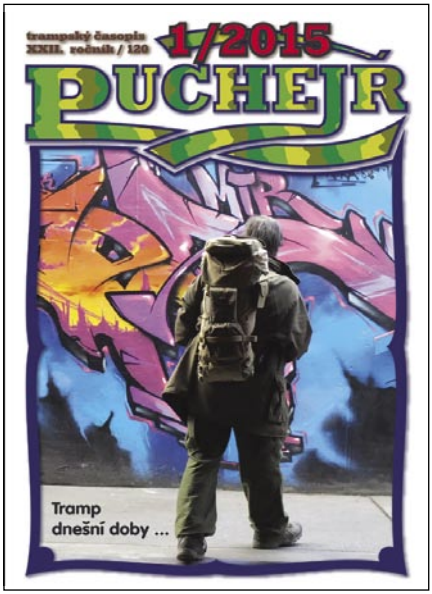

V Puchejři najdeš rubriky **Drby a zvěsti** (4 strany aktualit, oznámení, pozvání), **Historky s prošlou záruční lhůtou** (veselé, smutné i divoké příběhy z vandrů), **Próza a poezie** (trampské povídky a básně), **reportáže** z vandrů doma i po světě, potlachů a dalších trampských akcí, **články** věnované trampské historii, **rozhovory**, **kreslený humor**, **komiks …**

Pravidelnými spolupracovníky a redaktory časopisu jsou: Miki Ryvola, Fredy Schubert, Vokoun, Tony Linhart, Šlápi, Tony, Hanka Hosnedlová, Hafran, Tom Zvědělík, Billíček, Kavče, Waki, Belmondo, Kytka, Hadži, Obluda, Kokeš, Kameňák, Lexo, Kokeš, Windy Bill a mnoho dalších psavých kamarádů a kamarádek, kteří do Puchejře jednou za čas pošlou nějakou tu žhavou aktualitku.

Předplatné na celý rok je i s poštovným **180 Kč**.

V případě zájmu stačí napsat na e- mail: **tony.avalon@seznam.cz**,
nebo poslat SMS na tel: **608 774 099**,
případně dopisem na adresu: Puchejř, Komořanská 87/13, Praha 4, 143 00.

Galerie letošních úspěšných autorů.

Jan Frána
- Hafran

Jan Valeš
- Jeňýk

Miroslav Marusjak
- Miky

Jan Pohunek
- Přebral

Monika Pokorná
- Cinta

Vlastimila Hlavatá
- Aťka

Tomáš Daněk

Jiří Černohlávek
- Qasinka

Viera Večeřová
- Ribana

Tomáš Racek
- Tom

Anna Rudlofová
- Andy

Peter Jokl
- Joko

Tomáš Mareček
- Kiwi

Václav Mišik

Lukáš Frána
- Luky

Pavel Březenský

Olga Kodetová
- Brepta

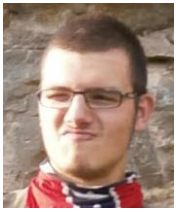
Filip Jalal
- Brouk

Karolína
Tauberová

foto autorky se nepodařilo získat

Alexandra
Fraňková

TRAPSAVEC 2015
Sborník 41. ročníku trampské literární soutěže

Odpovědný redaktor: Jan Frána - Hafran
Grafická úprava: Martin Šlápota - Šlápi
Ilustrace na titulní straně i uvnitř: Tom Zvědělík
Námět ilustrace: Michael Antony - Tony

Vydal Avalon v květnu 2015 jako svoji 110. publikaci pro vnitřní potřebu trampské soutěže Trapsavec

NEPRODEJNÉ!

Avalon, Komořanská 87/13, Praha 4, 143 00, **www.sdruzeni-avalon.cz**

ISBN 978-80-905012-6-3